

ЗАКОН О АУТОРСКИМ И СРОДНИМ ПРАВИМА

„Службени гласник РС“, бр. 104 од 16. децембра 2009, 99 од 27. децембра 2011, 119 од 17. децембра 2012, 29 од 18. марта 2016 - УС, 66 од 18. септембра 2019.

I. ПРЕДМЕТ ЗАКОНА

Члан 1.

Овим законом уређују се права аутора књижевних, научних, стручних и уметничких дела (у даљем тексту: ауторско право), право интерпретатора, право првог издавача слободног дела, права произвођача фонограма, видеограма, емисија, база података и право издавача штампаних издања као права сродна ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), начин остваривања ауторског и сродних права и судска заштита тих права.

II. АУТОРСКО ПРАВО

1. Ауторско дело

Члан 2.

Ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине.

Ауторским делом сматрају се, нарочито:

- 1) писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, рачунарски програми **са пратећом техничком и корисничком документацијом*** у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др.);
- 2) говорна дела (предавања, говори, беседе и др.);
- 3) драмска, драмско-музичка, кореографска и пантомимска дела, као и дела која потичу из фолклора;
- 4) музичка дела, са речима или без речи;
- 5) филмска дела (кинематографска и телевизијска дела);
- 6) дела ликовне уметности (слике, цртежи, скице, графике, скулптуре и др.);
- 7) дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања;
- 8) картографска дела (географске и топографске карте);
- 9) планови, скице, макете и фотографије;
- 10) позоришна режија.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 3.

Незавршено ауторско дело, делови ауторског дела, као и наслов ауторског дела сматрају се ауторским делом ако испуњавају услове из члана 2. став 1. овог закона.

Брисан је ранији став 2. (види члан 1. Закона - 99/2011-50)

Члан 4.

Прераде ауторских дела сматрају се ауторским делом ако испуњавају услове из члана 2. став 1. овог закона.

Дело прераде је дело у коме су препознатљиви карактеристични елементи прерађеног (изворног) дела (музичке обраде, аранжмани, адаптације и друго).

Заштита ауторског дела из става 1. овог члана ни на који начин не ограничава права аутора изворног дела.

Члан 5.

Ауторским делом сматра се и збирка, која с обзиром на избор и распоред саставних делова, испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона (енциклопедија, зборник, антологија, изабрана дела, музичка збирка, збирка фотографија, графичка мапа, изложба и сл.).

Ауторским делом се сматра и збирка народних књижевних и уметничких творевина, као и збирка докумената, судских одлука и сличне грађе, која с обзиром на избор и распоред **њене садржине*** испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона.

Брисан је ранији став 3. (види члан 2. Закона - 66/2018-30)

Заштита збирке ни на који начин не ограничава права аутора дела која су саставни део збирке.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 5а*

База података, у смислу овог закона, је збирка засебних података, ауторских дела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су појединачно доступни електронским или другим путем.*

Ауторским делом сматра се база података која с обзиром на избор и распоред њене садржине испуњава услове из члана 2. став 1. овог закона.*

Заштита ауторским правом се не односи на садржину базе података нити се таквом заштитом на било који начин ограничавају права која постоје на том садржају.*

Заштита базе података која је доступна електронским путем не односи се на рачунарске програме који су коришћени за њену израду или њен рад.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 6.

Ауторскоправном заштитом нису обухваћене опште идеје, поступци, методе рада, или математички концепти као такви, као и начела, принципи и упутства који су садржани у ауторском делу.

Не сматрају се ауторским делом:

- 1) закони, подзаконски акти и други прописи;
- 2) службени материјали државних органа и органа који обављају јавну функцију;
- 3) службени преводи прописа и службених материјала државних органа и органа који обављају јавну функцију;
- 4) поднесци и други акти у управном или судском поступку.

Члан 7.

Ауторско дело је објављено кад је, на било који начин и било где у свету, први пут саопштено јавности од стране аутора, односно лица које је он овластио.

Ауторско дело је саопштено јавности ако је учињено доступним већем броју лица која нису међусобно повезана родбинским или другим личним везама.

Ауторско дело је издато кад су примерци дела пуштени у промет од стране аутора, односно лица које је он овластио, у броју који, имајући у виду врсту и природу дела, може да задовољи потребе јавности.

Дело ликовне уметности се сматра издатим и онда кад је оригинални примерак, или најмање једна копија дела учињена трајно приступачном јавности од стране аутора, односно лица са његовом дозволом.

2. Настанак права

Члан 8.

Аутор ужива морална и имовинска права у погледу свог ауторског дела од тренутка настанка ауторског дела.

3. Субјекат ауторског права

Члан 9.

Аутор је физичко лице које је створило ауторско дело (у даљем тексту: дело).

Аутором се сматра лице чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела, док се не докаже друкчије. Изузетно, правно или физичко лице чији назив, односно име је на уобичајен начин назначено на филмском делу сматра се произвођачем тог дела, док се не докаже друкчије.

Аутор дела је носилац ауторског права.

Поред аутора носилац ауторског права може бити и лице које није аутор, а које је у складу са овим законом стекло ауторско право.

Члан 10.

Коаутор је физичко лице које је заједничким стваралачким радом са другим лицем створило дело.

Коаутори су носиоци заједничког ауторског права на коауторском делу, ако овим законом или уговором којим се уређују њихови међусобни односи није друкчије предвиђено.

Ако је коауторско дело рачунарски програм или база података, ауторско право на таквом рачунарском програму, односно бази података, припада свим коауторима.*

За остваривање ауторског права и преношење тог права неопходна је сагласност свих коаутора. Коаутор не сме ускратити своју сагласност противно начелу савесности и поштења, нити чинити било шта што шкоди или би могло шкодити интересима осталих коаутора.

Сваки коаутор је овлашћен да подноси тужбе за заштиту ауторског права на коауторском делу, с тим да може да поставља тужбене захтеве само у своје име и за свој рачун.

Ако се нису друкчије споразумели коаутори деле економску корист од искоришћавања коауторског дела сразмерно стварном доприносу, који је сваки дао у стварању дела.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 11.

Коауторима филмског дела се сматрају писац сценарија, режисер и главни сниматељ.

Ако је музика битан елеменат филмског дела (музички филм) и компонована је за то дело, онда је и композитор коаутор филмског дела.

Ако се ради о цртаном, односно анимираном филму или су цртеж или анимација битни елементи филмског дела, онда је и главни аниматор коаутор филмског дела.

Члан 12.

Ако два или више аутора споје своја дела ради заједничког искоришћавања, сваки од аутора задржава ауторско право на свом делу.

Односи између аутора спојених дела се утврђују уговором.

Члан 13.

Ауторско право на ауторском делу чији аутор није познат (анонимно дело или дело под псеудонимом) остварује:

- 1) за издато дело – издавач;
- 2) за објављено али неиздато дело – лице које је дело објавило.

Ако се докаже да лица из става 1. овог члана нису стекла од аутора или његовог правног следбеника право на издавање, односно објављивање дела, одредбе става 1. овог члана не примењују се.

Кад се утврди идентитет аутора дела из става 1. овог члана, престају права издавача, односно лица које је дело објавило.

4. Садржина ауторског права

4.1. Морална права аутора

4.1.1. Право патернитета

Члан 14.

Аутор има искључиво право да му се призна ауторство на његовом делу.

4.1.2. Право на назначење имена

Члан 15.

Аутор има искључиво право да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно.

4.1.3. Право објављивања

Члан 16.

Аутор има искључиво право да објави своје дело и да одреди начин на који ће се оно објавити.

До објављивања дела само аутор има искључиво право да јавно даје обавештења о садржини дела или да описује своје дело.

4.1.4. Право на заштиту интегритета дела

Члан 17.

Аутор има искључиво право да штити интегритет свог дела, и то нарочито:

- 1) да се супротставља изменама свог дела од стране неовлашћених лица;
- 2) да се супротставља јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси;
- 3) да даје дозволу за прераду свог дела.

4.1.5. Право на супротстављање недостојном искоришћавању дела

Члан 18.

Аутор има искључиво право да се супротставља искоришћавању свог дела на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

4.2. Имовинска права аутора

Члан 19.

Аутор има право на економско искоришћавање свог дела, као и дела које је настало прерадом његовог дела.

За свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада ако овим законом или уговором није друкчије одређено.

4.2.1. Право на* умножавање

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 20.

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целости или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин.*

Дело се умножава нарочито, графичким поступцима, фотокопирањем и другим фотографским поступцима којима се постиже исти резултат, звучним или визуелним снимањем, изградњом дела архитектуре, смештањем дела у електронском облику у меморију рачунара.*

Умножавање дела постоји независно од броја примерака дела, технике којом су умножени и трајности примерака.

Ако је ауторско дело рачунарски програм, умножавањем се сматра и* пуштање програма у рад на рачунару.

Аутор рачунарског програма има искључиво право да дозволи или забрани умножавање рачунарског програма који је настао као резултат прилагођавања, превођења, аранжирања или измене његовог рачунарског програма, без утицаја на права лица које је извршило такве измене.**

*Службени гласник РС, број 99/2011

*Службени гласник РС, број 66/2019

4.2.2. Право стављања примерака дела у промет

Члан 21.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи стављање у промет оригинала или умножених* примерака свог дела, продајом или другим начином преноса својине.*

Стављање примерака дела у промет обухвата и:

- 1) нуђење примерака дела ради стављања у промет;
- 2) складиштење примерака дела ради стављања у промет;
- 3) увоз примерака дела.

Право аутора на стављање примерака дела у промет не делује према оном власнику примерка дела који је тај примерак легално прибавио у Републици Србији од аутора или од ауторовог правног следбеника (исцрпљење права). Власник може слободно отуђити примерак дела који је легално прибавио од аутора или ауторовог правног следбеника.

*Службени гласник РС, број 99/2011

4.2.3. Право давања примерака дела у закуп

Члан 22.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи давање оригинала или умножених примерака свог дела у закуп. Давање у закуп, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела другоме на коришћење на ограничено време у сврху остваривања непосредне или посредне имовинске користи.*

Ако аутор уступи произвођачу фонограма, односно видеограма своје право из става 1. овог члана он задржава право на правичну накнаду од давања у закуп примерака ауторског дела (дела забележеног на видео касети, аудио касети, компакт диску и сл.).

Аутор се не може одрећи права на накнаду из става 2. овог члана.

Право из става 1. овог члана се не исцрпљује продајом или другим радњама стављања у промет оригинала или умножених примерака дела.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 23.

Аутор нема искључиво право из члана 22. став 1. овог закона ако је реч о:

- 1) грађевински реализованом делу архитектуре;
- 2) делу примењене уметности, реализованом у виду индустријског или занатског производа;
- 3) делу које је настало или је умножено ради давања у закуп као искључивог облика искоришћавања дела, уговореног између аутора и власника примерка дела.

Брисан је назив изнад члана 24. (види члан 5. Закона - 99/2011-50)

Члан 24.

Брисан је (види члан 5. Закона - 99/2011-50)

4.2.5. Право извођења

Члан 25.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи извођење свога дела.

Извођењем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање несценских дела (говор, музика) уживо пред публиком.

4.2.6. Право представљања

Члан 26.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи представљање свога дела.

Представљањем, у смислу става 1. овог члана, сматра се јавно саопштавање сценских дела (драмско, драмско-музичко, кореографско, пантомимско дело) уживо пред публиком.

4.2.7. Право преношења извођења или представљања

Члан 27.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи преношење извођења или представљања свог дела.

Преношењем извођења или представљања, у смислу става 1. овог члана, сматра се истовремено јавно саопштавање дела, које се изводи или представља публици која се налази изван простора у коме се дело изводи или представља уживо, уз помоћ техничких уређаја као што су звучник, односно екран и звучник.

4.2.8. Право емитовања

Члан 28.*

Аутор, односно носилац ауторског права има искључиво право да дозволи или забрани емитовање свог ауторског дела.*

У смислу овог закона емитовањем се сматра саопштавање ауторског дела јавности преносом радијских или телевизијских програмских сигнала од субјекта који врши емитовање (у даљем тексту: радиодифузна организација), до пријемних уређаја путем мреже предајника (земаљско емитовање), кабловских дистрибутивних система (кабловско емитовање) или сателитских станица (сателитско емитовање).*

***Службени гласник РС, број 66/2019**

4.2.8.a Сателитско емитовање у Републици Србији*

***Службени гласник РС, број 66/2019**

Члан 28а*

У смислу овог закона, под сателитом се подразумева сваки сателиткоји ради у радио-фреквенцијском опсегу који је, сходно прописима који уређују област електронских комуникација, намењен емитовању сигнала за пријем од стране јавности или јенамењензатвореној комуникацији од тачке до тачке.*

Сателитско емитовање у Републици Србији постоји, у смислу члана 28. овог закона, ако су под контролом и одговорношћу радиодифузне организације, радијски или телевизијски програмски сигнали, ради пријема од стране јавности, уведени у Републици Србији у непрекинати комуникациони ланац који води према сателиту и од сателита према Земљи.*

Сателитско емитовање у Републици Србији постоји и онда када се увођење радијских или телевизијских програмских сигнала из става 1. овог члана одиграва у држави која не обезбеђује сличан или виши ниво заштите од оног који је предвиђен одредбама овог закона, под условом:*

1) да се трансмитер са ког су послати програмски сигнали до сателита налази на територији Републике Србије, или*

2) да је радиодифузна организација која је основана и која има седиште на територији Републике Србије наручила увођење радијских или телевизијских програмских сигнала из става 2. овог члана, уколико се трансмитер са ког су послати програмски сигнали до сателита не налази на територији Републике Србије.*

Права која за ауторе и носиоце ауторског права произлазе из одредаба овог закона сходно се остварују према лицу које користи трансмитер из става 3. тачка 1) овог члана, односно према организацији за радио дифузију из става 3. тачка 2) овог члана.*

Ако су програмски сигнали из става 2. овог члана кодирани, сателитско емитовање ће постојати под условом да је радиодифузна организација омогућила

јавности да набави средства за декодирање или је то учинило треће лице, на основу њеног овлашћења.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

4.2.9. Право реемитовања и кабловског реемитовања*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 29.*

Аутор, односно носилац ауторског права има искључиво право да дозволи или забрани реемитовање и кабловско реемитовање свог ауторског дела.*

У смислу овог закона, реемитовањем се сматра истовремено саопштавање ауторског дела јавности у неизмењеном и целовитом облику од стране лица различитог од радиодифузне организације која ауторско дело изворно емитује.*

Кабловско реемитовање се одвија путем кабловског или микроталасног система и подразумева истовремено, неизмењено и непрекинуто реемитовање иницијалне жичне, бежичне или сателитске емисије телевизијског или радио програма који је намењен за пријем од стране јавности.*

У случају кабловског реемитовања аутор, односно носилац ауторског права, остварује своје право само преко организације за колективно остваривање ауторског права.*

Одредба става 3. овог члана не примењује се у случају кабловског реемитовања преноса телевизијског или радио програма који је власништво радиодифузне организације или на којем је радиодифузна организација стекла права од трећих лица.*

У случају да радиодифузна организација и кабловски оператор не постигну споразум о условима кабловског реемитовања емисије радиодифузне организације, свака од заинтересованих страна може да се обрати за помоћ једном или већем броју медијатора.*

Уколико медијатор достави заинтересованим странама предлог за решавање спора, сматраће се да су заинтересоване стране прихватиле предлог медијатора уколико у року од три месеца од дана пријема предлога, не одбију тај предлог у писаној форми.*

На поступак медијације из овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређује медијација, уколико овим законом није другачије прописано.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

4.2.10. Право на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности

Члан 30.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи јавно саопштавање дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин

који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере.

Право из става 1. овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин прописан ставом 1. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

4.2.11. Право на прилагођавање, аранжирање и другу измену дела

Члан 31.

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани прилагођавање, **превођење,*** аранжирање и друге измене дела.

*Службени гласник РС, број 99/2011

4.2.12. Право јавног саопштавања дела које се емитује

Члан 32.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које се емитује, односно реемитује истовремено јавно саопштава публици на јавним местима као што су возила јавног саобраћаја, ресторани, чекаонице и сл. путем техничких уређаја као што су радио апарат или телевизор.

4.2.13. Право јавног саопштавања дела са носача звука или слике

Члан 33.

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи да његово дело које је забележено на носачу звука, односно носачу слике (компакт диск, аудио касета, видео касета, филмска трака, оптички диск, дијапозитив) јавно саопштава уз помоћ техничких уређаја за репродуковање звука, односно слике.

4.3. Права аутора према власнику примерка ауторског дела

4.3.1. Право на приступ примерку дела

Члан 34.

Аутор има право да од власника примерка његовог дела тражи да му омогући приступ том примерку, ако је то неопходно ради умножавања дела, и ако се тиме битно не угрожавају оправдани интереси власника, односно лица које држи тај примерак дела.

Власник дела, односно лице које држи примерак дела из става 1. овог члана није дужно да аутору преда примерак дела.

4.3.2. Право слеђења

Члан 35.*

Ако је оригинал дела ликовне уметности после прве продаје од стране аутора поново продат, аутор има право да буде обавештен о продаји и новом власнику, као и да потражује накнаду у обиму који је прописан овим чланом.*

Као оригинали дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се дела графичке или пластичне уметности као што су слике, цртежи, колажи, уметничке слике, гравуре, графике, литографије, скулптуре, таписерије, уметничка дела израђена у керамици или стаклу, фотографије, под условом да их је створио аутор својеручно или се ради о примерцима који се сматрају изворним уметничким делима сходно одредби става 3. овог члана.**

Оригиналом дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се и умножени примерци тог дела (репродукције), ако их је у ограниченом броју израдио сам аутор или лице које је он овластио. Такви примерци морају да буду на уобичајени начин нумерисани и потписани или на други начин обележени од стране аутора.*

Одредба става 1. овог члана примењује се на све радње препродаје у које су укључени као продавци, купци или посредници лица која се професионално баве трговином уметничким делима као што су продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.*

За обавезе из става 1. овог члана солидарно одговарају продавац, купац и посредник.*

Накнада на основу права слеђења плаћа се у проценту од продајне цене оригинала без пореза.*

Накнада из става 6. овог члана износи:*

- 1) 4% од продајне цене остварене у износу од 100.000 – 5.000.000 динара;*
- 2) 3% од продајне цене остварене у износу од 5.000.001 – 20.000.000 динара;*
- 3) 1% од продајне цене остварене у износу од 20.000.001 – 35.000.000 динара;*
- 4) 0,5% од продајне цене остварене у износу од 35.000.001 – 50.000.000 динара;*
- 5) 0,25% од продајне цене остварене у износу који прелази 50.000.001 динара.*

Независно од продајне цене оригинала, накнада на основу права слеђења не сме да износи више од 1.300.000 динара.*

Лица наведена у ставу 5. овог члана дужна су да у року од 30 дана од дана када је продаја извршена, обавесте аутора о износу продајне цене, имену, односно називу и адреси продавца, купца и посредника. Обавеза плаћања накнаде из овог члана доспева у року од 30 дана од дана када је продаја извршена.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 36.*

Аутор се не може одрећи права слеђења нити може њиме располагати. После смрти аутора право слеђења прелази на његове наследнике.*

Право слеђења не може бити предмет принудног извршења.*

Аутор има право да, у року од три године од препродаје оригинала дела ликовне уметности, захтева од лица наведених у члану 35. став 5. овог закона, било коју информацију која му је потребна за обезбеђење наплате накнаде која му припада од те препродаје.

*Службени гласник РС, број 99/2011

4.3.3. Право забране излагања оригиналног примерка дела ликовне уметности

Члан 37.

Власник оригиналног примерка дела сликарства, скулптуре и фотографије има право да тај примерак излаже, без обзира на то да ли је дело објављено, осим ако је аутор, приликом отуђења тог оригиналног примерка, то изричито и у писаној форми забранио.

Аутор не може забранити излагање оригиналног примерка дела који припада музеју, галерији или другој сличној јавној институцији.

4.3.4. Прече право аутора на прераду примерка дела архитектуре

Члан 38.

Ако власник грађевине као материјализованог примерка дела архитектуре има намеру да врши одређене измене на грађевини обавезан је да прераду дела прво понуди аутору ако је доступан. Аутор је дужан да се о понуди власника грађевине изјасни у року од 30 дана од дана пријема понуде.

Аутор архитектонског дела не може да се противи изменама свог дела ако је потреба за изменама дела произашла из околности, као што су сигурносни или технички разлози.

Ако се измене на грађевини врше према делу прераде које није сачинио аутор, морају се поштовати морална права аутора.

4.4. Право аутора на посебну накнаду

Члан 39.

Када се ауторско дело умножава без дозволе аутора, сходно одредбама члана 46. ст. 1. и 2. овог закона, аутори дела за која се, с обзиром на њихову природу, може очекивати да ће бити умножавана фотокопирањем или снимањем на носаче звука, слике или текста за личне некомерцијалне потребе физичких лица (књижевна, музичка, филмска дела и др.) имају право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за такво умножавање.*

Накнаду из става 1. овог члана плаћају произвођачи уређаја за тонско и визуелно снимање, произвођачи уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања, произвођачи празних носача звука, слике и текста, и солидарно са њима увозници уређаја за тонско и визуелно снимање, уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и празних носача звука, слике и текста, осим ако се ради о увозу малих количина намењених за приватно и некомерцијално коришћење, као део личног пртљага.

Ако се уређаји и предмети из става 1. овог члана не производе у Републици Србији, накнаду плаћа увозник.

Обавеза плаћања накнаде из става 1. овог члана настаје:

- 1) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију, нових уређаја за тонско и визуелно снимање;
- 2) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију, празних носача звука, слике и текста;
- 3) при првој продаји у Републици Србији или увозу у Републику Србију, нових уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања.

У случају умножавања ауторских дела фотокопирањем или сличном техником, поред права на накнаду из става 1. овог члана аутор има право и на накнаду од правног или физичког лица које пружа услуге фотокопирања уз накнаду.

Лица из става 2. овог члана не плаћају накнаду за:

- 1) техничке уређаје и празне носаче звука, слике и текста ако су они намењени извозу;
- 2) техничке уређаје који се уобичајено не користе за умножавања ауторских дела за личне, некомерцијалне потребе (на пример, студијска опрема и уређаји, диктафони и сл.);
- 3) празне носаче звука, слике и текста применљиве искључиво уз техничке уређаје из става 6. тачка 2. овог члана;^{**}
- 4) *брисана је (види члан 11. Закона - 66/2019-30)*

5) рачунаре, рачунарску опрему, компоненте и рачунарске меморије, изузев ако неки од тих уређаја није изричито наведен у листи из става 12. овог члана.^{}**

Обвезник плаћања посебне накнаде који је платио посебну накнаду за уређаје и предмете са листе из става 12. овог члана, који су касније отпремљени са територије Републике Србије, има право на враћање плаћене посебне накнаде.^{}**

Лица из ст. 2. и 5. овог члана дужна су, на захтев организације за колективно остваривање ауторског и сродних права, да доставе информације о типу и броју продатих, односно увезених уређаја или носача звука, слике и текста, као и информације о броју учињених фотокопија, као основ за израчунавање накнаде. Информације добијене на овај начин, организација може користити само за обрачунавање накнаде и не сме их користити у друге сврхе.

Накнаде из ст. 1. и 5. овог члана су правичне накнаде при чијем одређивању се узима у обзир вероватна штета која аутору настаје када се његово дело без његовог одобрења умножава за личне некомерцијалне потребе, примена техничких мера заштите као и друге околности које могу утицати на правилно одмеравање износа посебне накнаде.

Аутори могу остварити своје право на накнаду из ст. 1. и 5. овог члана само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Аутор се не може одрећи права на посебну накнаду из ст. 1. и 5. овог члана. Право на посебну накнаду не може бити предмет одрицања, располагања за живота и принудног извршења.*

Листу техничких уређаја и предмета за које постоји обавеза плаћања посебне накнаде према условима из ст. 1–9. овог члана утврђује Влада (у даљем тексту: уређаји и предмети са листе Владе).***

У случају сумње да ли се за неки уређај или предмет са листе Владе који има више функција плаћа посебна накнада, постојање обавезе плаћања посебне накнаде утврђује се на основу превасходне намене уређаја или предмета.**

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 119/2012

***Службени гласник РС, број 66/2019

4.5. Право аутора на накнаду за давање на послугу

Члан 40.*

У случају давања на послугу оригинала или умножених примерака ауторских дела, од стране јавних библиотека, односно других институција* намењених јавности** којима је то делатност, аутор има право на* правичну накнаду**.*

Давање на послугу, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела на коришћење,* од стране институција намењених јавности** у временски ограниченом периоду, без остваривања непосредне или посредне имовинске користи.*

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се приликом давања на послугу:*

1) оригинала или умножених примерака библиотечног материјала у националним библиотекама, библиотекама јавних образовних институција и јавним специјализованим библиотекама;*

2) оригинала или умножених примерака дела примењених уметности, односно индустријског дизајна;*

3) грађевина;*

4) оригинала или умножених примерака дела која међусобно позајмљују институције из става 1. овог члана.*

Право из става 1. овог члана може се остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

5. Ограничења ауторског права

5.1. Заједничка одредба

Члан 41.

У случајевима искоришћавања ауторског дела на основу одредаба овог закона о ограничењу ауторског права, морају се навести име аутора дела и извор из кога је дело преузето (издавач дела, година и место издања, часопис, новина, телевизијска или

радио станица где је дело, односно одломак дела изворно објављен или непосредно преузет и сл.).

У сваком конкретном случају, обим ограничења искључивих права не сме бити у супротности са нормалним искоришћавањем дела нити сме неразумно вређати легитимне интересе аутора, **односно носиоца права.***

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.2. Суспензија искључивих права и права на накнаду

Члан 42.

Без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде објављено ауторско дело може се умножавати и јавно саопштавати ради спровођења поступка пред судским или другим државним органима **или у сврху обезбеђења јавне сигурности***.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 43.*

Дозвољено је, у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућим догађајима, у обиму који одговара сврси и начину извештавања о текућем догађају, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде:*

1) умножавање примерака објављених дела која се појављују као саставни део текућег догађаја о коме се јавност извештава;*

2) припремање и умножавање кратких извода или сажетака из новинских и других сличних чланака у прегледима штампе;*

3) умножавање политичких, верских и других говора одржаних на јавним скуповима, у државним органима, верским установама или приликом државних или верских свечаности;*

4) слободно коришћење дневних информација и вести које имају природу новинског извештаја.*

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује на све облике јавног саопштавања поменутих дела.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 44.*

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде за некомерцијалне сврхе наставе:*

1) јавно извођење или представљање објављених дела у облику непосредног поучавања на настави;*

2) јавно извођење или представљање објављених дела на школским приредбама, под условом да интерпретатори не приме накнаду за своје извођење и да се не наплаћују улазнице;*

3) јавно саопштавање емитованих школских емисија путем техничких уређаја унутар образовне установе.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 45.*

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање дела од стране јавних библиотека, образовних установа, музеја и архива, само за сопствене архивске потребе, ако се дело умножава из сопственог примерка и ако таквим умножавањем ове институције немају намеру да остваре непосредну или посредну имовинску корист.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 46.

Дозвољено је физичком лицу да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножава примерке објављеног дела за личне некомерцијалне потребе, чиме није искључена примена члана 208. став 1. тач. 4. и 5. овог закона.

Умножени примерци дела из става 1. овог члана не смеју се стављати у промет нити користити за било који други облик јавног саопштавања дела.

Одредба става 1. овог члана не односи се на:

- 1) снимање извођења, представљања и приказивања дела;
- 2) тродимензионалну реализацију планова за дела ликовне уметности;
- 3) грађевинску реализацију дела архитектуре;
- 4) прављење нове грађевине по узору на постојећу грађевину која је ауторско дело;
- 5) рачунарске програме и електронске базе података;***
- 6) умножавање писаних дела у обиму целе књиге, осим ако су примерци те књиге распродати најмање две године;***
- 7) умножавање нотних записа музике, осим ручним преписивањем.***

Обештећење због коришћења дела на начин предвиђен ст. 1. и 2. овог члана, аутори имају на основу одредаба члана 39. овог закона.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 47.*

Ако је ауторско дело рачунарски програм и ако уговором није нешто друго предвиђено, дозвољено је лицу које је на законит начин прибавило примерак рачунарског програма да без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде:*

- 1) трајно или привремено умножи рачунарски програм или поједине његове делове, било којим средствима и у било ком облику, онда када је то неопходно за коришћење рачунарског програма у складу са његовом наменом; ***

- 2) отклања грешке у рачунарском програму имајући у виду његову намену; *
- 3) учитава, приказује, покреће, преноси или смешта рачунарски програм у меморију рачунара ако је то неопходно за умножавање рачунарског програма из тачке 1) овог става; *
- 4) преводи, прилагођава, аранжира и врши друге измене рачунарског програма као и умножених резултата тих радњи. *

Уговором се не може забранити прављење резервне копије рачунарског програма на трајном телесном носачу уколико је то неопходно за његово коришћење. *

Лице које има право да користи примерак рачунарског програма овлашћено је да, без дозволе носиоца права, посматра, испитује или тестира рад рачунарског програма са циљем да утврди идеје и принципе на којима почива било који од елемената рачунарског програма, под условом да то чини док предузима радње учитавања, приказивања, покретања, преноса или смештање програма за које је овлашћен да их чини. *

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 47а*

Дозвољено је без дозволе носиоца права умножавање изворног кода и превод његове форме ако је то неопходно ради прибављања података неопходних за постизање интероперабилности независно створеног рачунарског програма са другим програмима, под следећим условима: *

- 1) да радње из става 1. овог члана предузима носилац лиценце или друга особа која има право да користи примерак програма или лице које је од стране тих лица овлашћено да предузима те радње; *
- 2) да подаци који су неопходни за постизање интероперабилности нису на други начин били доступни лицима из тачке 1) овог става; *
- 3) да су радње из става 1. овог члана ограничене на делове оригиналног програма који су неопходни за постизање интероперабилности. *

Подаци добијени применом одредбе става 1. овог члана могу да се користе искључиво ради постизања интероперабилности независно створеног рачунарског програма. *

Подаци добијени радњама из става 1. овог члана не смеју се: *

- 1) саопштавати другима, осим ако је то неопходно за постизање интероперабилности независно створеног рачунарског програма; *
- 2) користити за развој, производњу или рекламирање рачунарског програма који је суштински сличан у изразу рачунарском програму чија се декомпилација врши или за било коју другу радњу којом се повређује ауторско право на том програму. *

Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве. *

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 48.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде привремено умножавање ауторског дела, под следећим условима:

- 1) умножавање је пролазно или случајно;
- 2) умножавање чини саставни и битни део технолошког процеса;
- 3) сврха умножавања је да омогући пренос података у рачунарској мрежи између два или више лица преко посредника, или да омогући законито коришћење ауторског дела и
- 4) умножавање нема засебан економски значај.

Члан 49.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање, као и други облици јавног саопштавања кратких одломака ауторског дела (право цитирања), **односно појединачних кратких ауторских дела,** * под следећим условима:

- 1) да је дело објављено;
- 2) да се поменути делови, **односно кратка дела,** * без измена, интегришу у друго дело ако је то неопходно ради илустрације, потврде или референце, уз јасну назнаку да је реч о цитату **и у складу са добрим обичајима** *;
- 3) да се на погодном месту наведе ко је аутор цитираног дела, који је наслов цитираног дела, када је и где је цитирано дело објављено, односно издато, **уколико су ти подаци познати** *.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 50.

Организацији за радиодифузију која има дозволу за емитовање дела, дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде да сними сопственим средствима то дело на носач звука или носач слике, односно носач звука и слике ради емитовања у сопственој емисији.

Снимак дела из става 1. овог члана мора бити избрисан најдоцније у року од 90 дана по емитовању дела.

Снимак дела из става 1. овог члана може бити сачуван у званичној јавној архиви ако има документарну вредност.

Дело снимљено у складу са одредбом става 1. овог члана не сме се поново емитовати без дозволе аутора.

Члан 51.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде дводимензионално умножавање, стављање у промет тако умножених примерака, као и други облици јавног саопштавања дела која се трајно налазе изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима.

Члан 52.

За потребе израде каталога јавних изложби или јавних продаја дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде одговарајуће умножавање изложених дела и стављање у промет тако умножених примерака.

Члан 53.

У продавницама, на сајмовима и другим местима где се демонстрира рад уређаја за снимање, репродуковање и пренос звука и слике, дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање дела на носач звука и слике, јавно саопштавање дела са тог носача, као и јавно саопштавање дела које се емитује, али само у мери у којој је то неопходно за демонстрирање рада уређаја.

Снимци који се начине на основу одредбе става 1. овог члана морају се без одлагања брисати.

Члан 54.

За потребе особа са инвалидитетом, дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде, умножавање и стављање у промет ауторског дела, ако то дело не постоји у траженом облику, ако је његова употреба у директној вези са инвалидитетом тих особа и у обиму који захтева одређена врста инвалидитета и ако то умножавање и стављање у промет није учињено ради остваривања посредне или непосредне имовинске користи.

Члан 54а*

Дозвољена је слободна прерада објављеног ауторског дела ако се ради о:*

- 1) пародији или карикатури, ако то не ствара забуну или не може довести до стварања забуне у погледу извора дела;***
- 2) преради дела за личне потребе која није намењена и није доступна јавности;***
- 3) преради у вези са дозвољеним коришћењем дела, која је проузрокована самом природом или начином тог коришћења.***

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 54б*

Ако је то неопходно ради приступа садржини базе података која је ауторско дело и нормалног коришћења садржине такве базе података, законити корисник базе података или њеног умноженог примерка има право да:*

- 1) привремено или трајно умножава базу података или њен умножени примерак, било којим средствима и у било којој форми, у целини или делимично;***
- 2) врши превођење, адаптацију, уређивање или било коју другу измену базе података или њеног умноженог примерка;***
- 3) ставља у промет базу података или њен умножени примерак;***
- 4) јавно саопштава, приказује или користи базу података или њен умножени примерак;***

5) умножава, ставља у промет, јавно саопштава, приказује или користи у јавности резултате поступака који се наводе под тачком 2) овог члана. *

Ако је корисник овлашћен само за коришћење дела базе података, дозвољено му је предузимање поступака из става 1. овог члана само у погледу тог дела базе података.*

Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 54в*

Објављена дела која представљају небитан састојак у односу на главно дело у које су укључена или у односу на ствар са којом се заједно користе, у слободној су употреби при искоришћавању таквог главног дела или такве ствари.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

5.3. Законска лиценца

Члан 55.

Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је, у облику збирке намењене настави, испиту или научном истраживању, умножавање на папиру или сличном носачу, путем фотокопирања или било којег облика фотографске или сличне технике која даје сличне резултате, одломака објављених ауторских дела, појединачних кратких објављених ауторских дела у области науке, књижевности и музике или појединачних објављених ауторских дела фотографије, ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског и графичког дизајна и картографије ако се ради о објављеним делима више различитих аутора, осим ако то аутор изричито не забрани.*

Одредба става 1. овог члана не односи се на нотни запис музике.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 56.

Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је у средствима јавног обавештавања умножавање, стављање у промет примерака, као и други облици јавног саопштавања чланака који су објављени у другим средствима јавног обавештавања, под условом да се ти чланци односе на текућа економска, политичка или верска питања, а да аутор то није изричито забранио.

Брисан је ранији став 2. (види члан 19. Закона - 99/2011-50)

Члан 57.

Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је тродимензионално умножавање дела која су трајно изложена на улицама, трговима и другим отвореним јавним местима, као и стављање у промет тих примерака, осим ако се:

- 1) примерак дела скулптуре добија отиском из оригиналног калупа из којег је добијен и примерак који је трајно изложен на отвореном јавном месту или из калупа који је начињен отискивањем са примерка дела скулптуре;
- 2) прави нова грађевина по узору на постојећу грађевину;
- 3) производ обликује према делу примењене уметности.

6. Пренос ауторског права

6.1. Пренос наслеђивањем

Члан 58.

Наследници аутора могу вршити овлашћења која се тичу моралних права аутора, осим права на објављивање необјављеног дела ако је аутор то забранио и права на измену дела.

Заштиту моралних права аутора која се тичу патернитета, интегритета дела и забране недостојног искоришћавања дела могу, осим наследника, вршити и удружења аутора, као и институције из области културе, науке и уметности.

Члан 59.

Имовинска права аутора се наслеђују.

6.2. Пренос на основу уговора

6.2.1. Морална права аутора

Члан 60.

Морална права аутора не могу се преносити уговором.

6.2.2. Имовинска права аутора

Члан 61.

Аутор, односно његов правни следбеник може уступити поједина или сва имовинска права на своме делу другом лицу.

Члан 62.

Уступање имовинских права може бити искључиво или неискључиво.

У случају искључивог уступања имовинских права, једино је стицалац права овлашћен да на начин прописан уговором искоришћава ауторско дело, као и да уз посебну дозволу аутора, односно његовог правног следбеника уступа другима то право. Право које стицалац права уступа другима је неискључиво право, ако уговором није друкчије одређено.

У случају неискључивог уступања имовинских права, стицалац права није овлашћен да забрани другоме да искоришћава ауторско дело, нити је овлашћен да уступа другоме своје право.

Ако у уговору није назначено да се ради о искључивом или неискључивом уступању сматра се да се ради о неискључивом уступању имовинских права.

Члан 63.

Уступање имовинских права може бити предметно, просторно и временски ограничено.

У случају предметног ограничења стицалац права је овлашћен да врши једну или више одређених радњи искоришћавања ауторског дела.

У случају просторног ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело на одређеној територији која је ужа од оне на којој ауторско право постоји.

У случају временског ограничења стицалац права је овлашћен да искоришћава ауторско дело у одређеном времену које је краће од трајања ауторског права за то дело.

Члан 64.

Лице које је уступањем стекло имовинско право од аутора или његовог наследника може то своје право у целини пренети на другог уз дозволу аутора, односно ауторовог наследника.

Дозвола аутора, односно ауторовог наследника није потребна у случају преноса привредног друштва које је носилац имовинског права.

Члан 65.

Пренос својине на оригиналном примерку ауторског дела не подразумева стицање ауторских права на делу.

Члан 66.

Уступање имовинских права за дело које још није створено дозвољено је под условом да се одреде врста будућег дела и радње искоришћавања дела.

Уступање имовинских права за сва будућа дела једног аутора, као и за још непознате облике искоришћавања дела је ништаво.

6.2.3. Ауторски уговор

Члан 67.

Ауторским уговором се ауторска права уступају или у целини преносе.

На ауторски уговор примењују се одредбе закона којима се уређују облигациони односи, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.

Ауторски уговори се закључују у писаној форми, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 68.

У сумњи о садржини и обиму права које се уступа, односно преноси ауторским уговором сматра се да је уступљено, односно пренесено мање права.

Дозвола за објављивање дела, за бележење дела на носач звука или слике и дозвола за емитовање дела морају бити изричито уговорене, ако одредбама овог закона није друкчије одређено.

Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела не подразумева и уступање, односно пренос права на ауторску накнаду у случајевима искоришћавања ауторског дела по основу законске лиценце.

Уступање, односно пренос одређеног права на искоришћавање дела подразумева и давање дозволе за оне измене на делу које су технички неминовне или уобичајене за тај начин искоришћавања дела.

Члан 69.

Ауторски уговор садржи: имена уговорних страна, наслов, односно идентификацију ауторског дела, права која су предмет уступања, односно преноса, висину, начин и рокове плаћања ауторске накнаде ако је уговорена, као и садржинска, просторна и временска ограничења ако постоје.

Члан 70.

Ако се коришћењем ауторског дела оствари добит која је у очигледној несразмери са уговореном ауторском накнадом, аутор, односно његов наследник има право да тражи измену ауторског уговора ради отклањања те несразмере.

Ако ауторска накнада није уговорена, а приход остварен коришћењем ауторског дела премашује трошкове његовог коришћења у мери која омогућује плаћање ауторске накнаде, аутор, односно његов наследник, има право да тражи измену ауторског уговора ради уговарања накнаде.

Право из ст. 1. и 2. овог члана застарева у року од две године од дана сазнања за постојање несразмере, односно за приход остварен коришћењем ауторског дела, а најдуже у року од шест година од краја године у којој је несразмера наступила, односно у којој је приход остварен.

Аутор, односно његов наследник не може се унапред одрећи свог права из ст. 1. и 2. овог члана.

Ради остваривања права из ст. 1. и 2. овог члана, корисник ауторског дела је дужан да аутору, односно његовом наследнику пружи веродостојне податке о економским ефектима коришћења ауторског дела у року од месец дана од дана упућивања захтева.

Члан 71.

Аутор, односно његов наследник може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако стицалац дозволе, односно права не остварује право које је прибавио, или га остварује у обиму мањем од уговореног, чиме угрожава интересе аутора, односно његовог наследника.

Аутор, односно његов наследник не може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако је неостваривање или недовољно остваривање права од стране стицаоца настало због разлога за које је одговоран аутор, односно његов наследник.

Аутор, односно његов наследник не може остваривати право из става 1. овог члана пре истека рока од две године од закључења ауторског уговора, или предаје примерка дела стицаоцу права ако је та предаја уследила после закључења уговора.

Ако се ради о прилогу (чланак, илустрација и сл.) који је намењен за објављивање, односно издавање у новинама или часопису рок из става 3. овог члана износи шест месеци.

Аутор, односно његов наследник дужан је да пре него што ускрати дозволу, односно повуче право, обавести о томе стицаоца дозволе, односно права, и остави му примерен рок да отпочне са остваривањем права које је прибавио, односно да врши право у обиму који је прибавио.

Аутор, односно његов наследник не може се унапред одрећи свог права из става 1. овог члана.

Члан 72.

Аутор може ускратити дозволу коју је дао, односно повући уступљено имовинско право ако сматра да би искоришћавање његовог дела могло да нанесе штету његовом стваралачком или личном угледу, и то из разлога који су настали после закључења ауторског уговора, а за које не одговара стицалац права.

Аутор има обавезу да стицаоцу права накнади насталу стварну штету.

Изјава о ускраћењу дозволе, односно права из става 1. овог члана производи дејство од дана кад аутор положи обезбеђење за накнаду штете из става 2. овог члана.

Стицалац права дужан је да на захтев аутора, у року од 90 дана од пријема изјаве о ускраћењу дозволе, односно права из става 1. овог члана, саопшти аутору износ трошкова које је имао у вези са припремом за искоришћавање ауторског дела до дана пријема обавештења о ускраћењу дозволе, односно права. Ако стицалац права не изврши своју обавезу из овог става, изјава о ускраћењу дозволе, односно права производи дејство истеком рока из овог става.

Аутор се не може унапред одрећи свог права из става 1. овог члана.

6.2.3.1. Издавачки уговор

Члан 73.

Издавачким уговором аутор, односно други носилац ауторског права уступа, односно преноси на издавача право на умножавање ауторског дела штампањем, и на стављање у промет тако умножених примерака дела, а издавач се обавезује да дело умножи и стави примерке у промет, као и да за то плати накнаду, ако је уговорена, аутору, односно другом носиоцу ауторског права.

Ако ауторско дело из става 1. овог члана није објављено, ауторским уговором издавачу се даје дозвола за објављивање дела.

Издавачким уговором аутор, односно други носилац ауторског права може издавачу уступити, односно пренети право на превођење свог дела, као и овлашћење на умножавање и стављање у промет преведеног дела.

Члан 74.

Издавачки уговор чији је предмет издавање чланака, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи не мора бити закључен у писаној форми.

Члан 75.

Уступање права на основу издавачког уговора је искључиво, ако није друкчије уговорено.

Одредба става 1. овог члана не односи се на издавање чланака, цртежа и других ауторских прилога у новинама и периодичној штампи.

Члан 76.

Издавачки уговор, поред елемената из члана 73. овог закона, садржи и следеће:

1) рок у коме је аутор, односно други носилац ауторског права дужан да издавачу преда уредан рукопис или други оригинални примерак дела, како би издавачу омогућио умножавање дела. Ако није друкчије уговорено, тај рок износи годину дана од дана закључења уговора;

2) рок у коме је издавач дужан да отпочне са пуштањем примерака дела у промет. Ако није друкчије уговорено тај рок износи годину дана од дана пријема уредног рукописа или другог оригиналног примерка дела;

3) број издања који је издавач овлашћен да изда. Ако није друкчије уговорено издавач има право само на једно издање дела;

4) висину тиража једног издања. Ако висина тиража није уговорена, а из пословних обичаја или других околности очигледно не произилази друкчије, тираж износи 500 примерака;

5) рок у коме издавач, по исцрпљењу тиража претходног издања, мора отпочети са пуштањем у промет примерака наредног издања, ако је оно уговорено. Ако није друкчије уговорено тај рок износи годину дана од дана кад је аутор то захтевао;

6) изглед и техничку опрему примерака дела.

У случају повреде уговорне обавезе из става 1. тач. 1, 2. и 5. овог члана, друга уговорна страна има право на раскид уговора и на накнаду штете због неизвршења уговора.

Члан 77.

Обавеза је издавача:

1) да се стара о промету примерака дела, и да о томе повремено обавештава аутора, односно другог носиоца ауторског права, на његов захтев;

2) да аутору, односно другом носиоцу ауторског права, на његов захтев, у одговарајућој фази техничког процеса умножавања дела омогући коректуру;

3) да приликом припреме сваког наредног издања дела омогући аутору да унесе одговарајуће измене, под условом да то не мења карактер дела и да, имајући у виду целину издавачког уговора, не представља несразмерно велику обавезу за издавача.

Члан 78.

Рукопис или други оригинални примерак ауторског дела који је предат издавачу не постаје својина издавача, осим чланака, цртежа и других прилога у новинама и периодичној штампи, или ако је уговором друкчије одређено.

Члан 79.

Ако једини постојећи примерак ауторског дела пропадне услед више силе после његове предаје издавачу ради издавања, аутор, односно други носилац ауторског права има право на правичну накнаду која би му припала да је дело било објављено.

Члан 80.

Издавач који је прибавио право да изда дело у форми књиге има током периода од три године од дана закључења издавачког уговора прече право прибављања права на умножавање дела и стављање у промет примерка тог дела у форми електронског записа.

Прече право из става 1. овог члана престаје ако издавач у року од 30 дана од дана учињене понуде у писаној форми не прихвати понуду аутора, односно другог носиоца ауторског права.

Члан 81.

Ако издавач намерава да непродате примерке дела прода као стару хартију, дужан је да претходно понуди аутору, односно његовом наследнику ако је доступан да те примерке откупи, по цени за стару хартију.

6.2.3.2. Уговор о представљању и уговор о извођењу

Члан 82.

Уговором о представљању, односно уговором о извођењу аутор, односно други носилац ауторског права уступа кориснику право на представљање или право на извођење ауторског дела, а корисник се обавезује да то дело представи, односно изведе у одређеном року, на начин и под условима који су одређени уговором.

Члан 83.

Ако аутор, односно други носилац ауторског права не преда кориснику дело (рукопис, партитуру и сл.) у уговореном року или корисник дело не представи, односно не изведе у уговореном року, аутор, односно други носилац ауторског права или корисник дела може захтевати раскид уговора о представљању, односно уговора о извођењу и тражити накнаду штете.

Члан 84.

Рукопис, партитура или други оригинал дела које је предмет уговора о представљању, односно уговора о извођењу остаје својина аутора, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 85.

Корисник је дужан да аутору, односно другом носиоцу ауторског права омогући увид у представљање, односно извођење дела, као и да му достави програм и да га повремено обавештава о приходима од представљања, односно извођења дела.

6.2.3.3. Уговор о преради ауторског дела

Члан 86.

Уговором о преради ауторског дела аутор, односно његов наследник даје другом лицу дозволу за прераду дела ради сценског приказивања, односно извођења, ради снимања филмског дела или за друге потребе.

Члан 87.

Ако уговором о преради ауторског дела ради снимања филмског дела није другачије одређено, аутор, односно његов наследник њиме уступа следећа искључива права:

- 1) на прераду дела за стварање филмског дела;
- 2) на умножавање примерака тако створеног филмског дела и њихово стављање у промет;
- 3) на приказивање филмског дела;
- 4) на емитовање филмског дела;
- 5) на титловање и синхронизацију филмског дела на другим језицима.

Уговор из става 1. овог члана овлашћује стицаоца права на само једну прераду и једно снимање, ако није другачије уговорено.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на уговор о преради ауторског дела ради снимања телевизијског дела.

6.2.3.4. Уговор о филмском делу

Члан 88.

Уговором о филмском делу се једно или више лица обавезују произвођачу филмског дела да стваралачки сарађују на изради филмског дела и уступају му своја имовинска права на то дело.

Члан 89.

Писац сценарија и композитор филмске музике, као коаутори филмског дела у смислу члана 11. овог закона задржавају право да своје дело самостално искоришћавају, одвојено од филмског дела, осим ако је у уговору о филмском делу предвиђено другачије.

Члан 90.

Филмско дело се сматра завршеним када је постигнут договор о коначној верзији између коаутора и произвођача филмског дела.

Члан 91.

Ако произвођач филмског дела намерава да филмско дело искоришћава у верзији која се разликује од оне из члана 90. овог закона, мора прибавити сагласност већине коаутора филмског дела, међу којима је главни режисер.

Члан 92.

У уговору о филмском делу одредбама о ауторској накнади, ако је уговорена, одређује се који износ ауторске накнаде одговара ком облику и обиму искоришћавања филмског дела.

Уговорена накнада за снимање филмског дела не обухвата накнаду за друге облике искоришћавања филмског дела.

Произвођач филмског дела је дужан да завршено филмско дело користи.

Произвођач филмског дела је обавезан да коауторе филмског дела, као и ауторе појединих доприноса филмском делу обавештава о оствареним приходима, као и да им омогући увид у пословне књиге.

Члан 93.

Коаутори филмског дела имају право на раскид уговора, као и право да задрже уговорену накнаду ако произвођач филмског дела не заврши филмско дело у року од три године од дана закључења уговора о филмском делу, ако није друкчије уговорено.

Осим права из става 1. овог члана коаутори филмског дела имају право на накнаду штете ако произвођач филмског дела не отпочне са искоришћавањем филмског дела у року од једне године од дана завршетка филмског дела, ако уговором није предвиђен други рок.

Члан 94.

Ако коаутор филмског дела или аутор појединих доприноса филмском делу одбије да сарађује на изради филмског дела или ако услед више силе није у могућности да настави сарадњу, не може се противити да се резултат његовог стваралачког рада употреби за довршење филмског дела.

Коаутор филмског дела, односно аутор појединих доприноса филмском делу из става 1. овог члана има одговарајућа ауторска права на дати допринос филмском делу.

6.2.3.5. Уговор о наруџбини ауторског дела

Члан 95.

Уговором о наруџбини ауторског дела аутор се обавезује да за наручиоца изради ауторско дело и преда му примерак истог.

Наручилац има право да објави дело и да стави у промет примерак дела који му је аутор предао, а аутор задржава остала ауторска права, ако уговором о наруџбини није друкчије одређено.

Ако је на основу уговора о наруџбини ауторског дела израђен рачунарски програм, наручилац стиче сва права искоришћавања рачунарског програма, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 96.

Наручилац ауторског дела има право да усмерава и контролише поступак стварања дела, али не и да тиме суштински ограничава слободу уметничког, стручног или научног изражавања аутора.

Члан 97.

Ауторско дело настало спајањем прилога већег броја аутора у једну целину (енциклопедија, антологија, рачунарски програм, база података и сл.), сматра се колективним ауторским делом.

Аутори прилога у колективном ауторском делу на искључив начин уступају сва своја имовинска права лицу које је организатор израде колективног дела, ако уговором није друкчије одређено.

Лице које је организатор израде колективног ауторског дела има право да објави и да искоришћава дело под својим именом, с тим да на сваком примерку дела мора бити наведена листа аутора чије ауторске прилоге колективно дело садржи.

7. Ауторско дело створено у радном односу

Члан 98.

Ако је аутор створио дело током трајања радног односа извршавајући своје радне обавезе, послодавац је овлашћен да то дело објави и носилац је искључивих имовинских права на његово искоришћавање у оквиру своје привредне делатности у року од пет година од завршетка дела, ако општим актом или уговором о раду није другачије одређено. Аутор има право на посебну накнаду зависно од ефеката искоришћавања дела.

Аутор дела створеног у радном односу задржава на том делу сва ауторска права осим права из става 1. овог члана.

После истека рока из става 1. овог члана искључива имовинска права на делу стиче аутор.

Ако је ауторско дело рачунарски програм или база података трајни носилац свих искључивих имовинских права на делу је послодавац, ако уговором није другачије одређено. Аутор има право на посебну накнаду ако је то предвиђено уговором.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 99.

Критеријуми за утврђивање висине и начин плаћања накнаде из члана 98. став 1. овог закона одређују се општим актом или уговором о раду.

Члан 100.

Приликом издавања сабраних дела аутор има право да и пре истека рока из члана 98. став 1. овог закона објави своје дело створено у радном односу.

За објављивање дела из става 1. овог члана није потребна дозвола послодавца.

Члан 101.

Приликом коришћења дела створеног у радном односу послодавац је дужан да наведе име, псеудоним или знак аутора.

8. Трајање ауторског права

Члан 102.

Имовинска права аутора трају за живота аутора и 70 година после његове смрти.

Морална права аутора трају и по престанку трајања имовинских права аутора.

Члан 102а*

Рок из члана 102. став 1. овог закона, у случају имовинских права на музичким делима са речима, рачуна се од смрти последњег преживелог аутора композиције

или аутора текста, без обзира да ли су та лица означена као коаутори, под условом да су текст и композиција били створени за предметно музичко дело са речима.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 103.

Имовинска права коаутора престају по истеку 70 година од смрти коаутора који је последњи умро.

Имовинска права на делу чији се аутор не зна (анонимно дело или дело под псеудонимом) престају по истеку 70 година од дана објављивања дела. Ако аутор открије свој идентитет пре наведеног рока, имовинско право траје као да је идентитет аутора познат од дана објављивања дела.

Ауторско право на колективним делима траје 70 година од дана законитог објављивања дела.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 104.

Ако се почетак рока трајања ауторског права рачуна од објављивања дела, а дело је објављивано у наставцима, за сваки наставак тече засебан рок заштите.

За филмско дело рок трајања ауторског права истиче 70 година од смрти режисера, сценаристе, аутора дијалога или композитора музике посебно компоноване за филм, зависно од тога ко од њих последњи умре.

Члан 105.

За дела за која се рок заштите не рачуна од смрти аутора или коаутора, а која нису законито објављена током 70 година од њиховог настанка, заштита престаје истеком тог рока.

Члан 106.

Рокови за потребе утврђивања датума престанка имовинских права аутора рачунају се од 1. јануара године која непосредно следи за годином у којој се десио догађај који је релевантан за почетак рока.

Члан 107.

По истеку рока трајања имовинских права аутора о заштити моралних права аутора старају се удружења аутора и институције из области културе, науке и уметности.

Поред субјеката из става 1. овог члана, свако лице има право да штити патернитет и интегритет дела, као и да се супротстави сваком облику недостојног искоришћавања ауторског дела.

9. Страна лица на која се закон примењује

Члан 108.

Ауторско дело страног аутора заштићено је у Републици Србији под условом:

1) да је аутор лице које има ауторска права на основу међународног уговора који је ратификовала Република Србија;

2) да постоји узајамност између Републике Србије и земље којој аутор припада.

Постојање узајамности из става 1. тачка 2. овог члана доказује лице које се на узајамност позива.

Члан 109.

Право слеђења из члана 35. овог закона признаје се страном држављанину искључиво на основу узајамности.

Члан 110.

Морална права аутора признају се страном држављанину без обзира на то да ли су испуњени услови из члана 108. став 1. овог закона.

III. СРОДНА ПРАВА

1. Право интерпретатора

1.1. Установљење права

Члан 111.

За своју интерпретацију ауторског дела, интерпретатор има морална права и имовинска права у складу са овим законом.

1.2. Интерпретација

Члан 112.

Интерпретација, у смислу овог закона, јесте духовно добро које настаје личним ангажовањем интерпретатора приликом звучног, односно визуелног или звучно-визуелног саопштавања ауторског дела.

Дело које је предмет интерпретације не мора бити заштићено ауторско дело.

1.3. Интерпретатор

Члан 113.

Интерпретатор, у смислу овог закона, јесте физичко лице које се лично ангажује на интерпретацији дела (музичар, глумац, играч, пантомимичар, певач, диригент).

Лица која пружају само технички допринос интерпретацији дела нису интерпретатори.

Односи између два или више интерпретатора који учествују у интерпретацији једног дела уређују се сходном применом одредаба овог закона које се односе на коауторе.

1.4. Садржина права

1.4.1. Морална права интерпретатора

Члан 114.

Интерпретатор има искључиво право:

1) да буде признат као такав;

2) да његово име буде назначено на сваком примерку снимка, на програму или на други прикладан начин приликом сваког искоришћавања његове интерпретације, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик искоришћавања, технички немогуће или нецелисходно;

3) да се супротстави измени своје интерпретације, односно сваком искоришћавању своје интерпретације у измењеној форми, ако се тиме угрожава његов стваралачки или стручни реноме;

4) да се супротстави стављању у промет снимка своје интерпретације, ако снимак садржи техничке недостатке који угрожавају интегритет интерпретације, а тиме и реноме интерпретатора;

5) да се супротставља искоришћавању своје интерпретације на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

Ако интерпретацију врши ансамбл интерпретатора, право из става 1. тачка 2. овог члана имају ансамбл као целина и солисти.

Члан 115.

Ако више интерпретатора учествује у интерпретацији једног дела, остваривање моралних права не може бити на штету интереса других.

1.4.2. Имовинска права интерпретатора

Члан 116.

Интерпретатор има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

1) бележење (снимање) своје неснимљене интерпретације и умножавање таквих снимака интерпретације, у било ком облику и на било који начин у смислу члана 20. став 1. овог закона;

2) стављање у промет снимака своје интерпретације;

3) давање у закуп снимака своје интерпретације;

4) емитовање и јавно саопштавање своје неснимљене интерпретације, осим у случају када се ради о већ емитованој интерпретацији;

5) интерактивно чињење доступним **снимка*** интерпретације јавности жичним или бежичним путем, у смислу члана 30. овог закона.

Интерпретатор нема искључиво право на емитовање своје интерпретације која је снимљена и издата на носачу звука, као ни интерпретације која је са дозволом интерпретатора снимљена на носачу звука и слике.

Ако интерпретатор уступи произвођачу фонограма, односно видеограма своје право из става 1. тач. 2), 3) и 5) овог члана, он задржава право на правичну накнаду од давања у закуп примерака снимка интерпретације, стављања у промет снимака своје интерпретације и интерактивног чињења доступним интерпретације јавности жичним или бежичним путем. Интерпретатор се не може одрећи наведених права на правичну накнаду.*

Ако уговором између интерпретатора и произвођача филмског дела није предвиђено друкчије, сматра се да је интерпретатор таквим уговором уступио произвођачу своје право на давање у закуп снимака своје интерпретације.

Право из става 1. тачка 5) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања интерпретације, нити чињењем интерпретације доступном јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 30. став 1. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 117.

Интерпретатор има право на накнаду за:

1) емитовање и реемитовање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука;

1а) емитовање и реемитовање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука и слике;*

2) јавно саопштавање његове интерпретације која се емитује са снимка издатог на носачу звука;

2а) јавно саопштавање његове интерпретације која се емитује са снимка издатог на носачу звука и слике;*

3) јавно саопштавање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука;*

4) јавно саопштавање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука и слике.*

Под интерпретацијом са издатог снимка сматра се интерпретација која испуњава услове из члана 7. став 3. овог закона, као и свака интерпретација која је доступна јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ са места и у време које он одабере.*

Права на накнаде из става 1. овог члана интерпретатори се не могу одрећи, а могу их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права. Начин наплате накнаде из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана одређен је чланом 127. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

1.5. Пренос права

Члан 118.

Интерпретатор може своја имовинска права из члана 116. овог закона уступити, односно пренети на друго лице интерпретаторским уговором.

Лице коме је уступљено право из става 1. овог члана не може то право уступати трећем лицу без сагласности интерпретатора, ако интерпретаторским уговором није друкчије одређено.

Члан 119.

Ако у интерпретацији једног дела, поред диригента и солиста учествује више од пет интерпретатора, сматра се да интерпретацију врши ансамбл (хор, оркестар, драмски ансамбл, балетски ансамбл, оперски ансамбл).

У остваривању права из овог закона ансамбл заступа лице које овласти већина чланова ансамбла.

Ако у интерпретацији једног дела поред ансамбла учествују диригент, солисти и носиоци главних улога који нису чланови ансамбла, у остваривању права из овог закона потребна је сагласност и ових лица ако између њих и ансамбла није друкчије уговорено.

Члан 120.

Интерпретаторски уговор садржи: имена уговорних страна, врсту и начин коришћења интерпретације, име аутора и назив ауторског дела које се интерпретира и висину, начин и рокове плаћања накнаде, ако је уговорена.

Интерпретаторски уговор који се односи на емитовање интерпретације, осим елемената из става 1. овог члана, садржи и број емитовања и период у коме се може извршити емитовање, а интерпретаторски уговор који се односи на снимање и умножавање примерака снимка интерпретације садржи и број примерака који се могу умножити.

Интерпретаторски уговор се закључује у писаној форми.

Члан 121.

Лице коме је уступљено одређено право из члана 116. овог закона дужно је да интерпретатору доставља потпуне податке о коришћењу интерпретације.

1.6. Права интерпретатора из радног односа

Члан 122.

Права интерпретатора који су своју интерпретацију створили на основу уговора о раду, уређују се сходном применом одредаба овог закона о односу аутора и послодавца.

1.7. Право на раскид уговора о преносу или уступању имовинских права закљученог између интерпретатора и произвођача фонограма*

**Службени гласник РС, број 66/2019*

Члан 122а*

Ако у периоду од 50 година од дана законитог издавања фонограма, односно од дана законитог објављивања фонограма, ако фонограм није издат, произвођач фонограма не понуди примерке фонограма на продају у довољној количини која задовољава потребе јавности, или фонограм не учини доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ са места и у време које сам одабере, интерпретатор може, након истека поменутог периода, за све време трајања својих имовинских права, да раскине уговор којим је своја искључива имовинска права на забележене интерпретације пренео или уступио произвођачу фонограма.*

Пре раскида уговора интерпретатор је дужан да писаним путем обавести произвођача фонограма о својој намери да раскине уговор о преносу или уступању искључивих имовинских права на забележеним интерпретацијама. *

Уколико произвођач фонограма у року од 12 месеци од дана пријема писаног обавештења из става 2. овог члана не учини фонограм доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућава појединцу индивидуални приступ са места и у време које сам одабере или не понуди примерке фонограма на продају у довољној количини која задовољава потребе јавности (не учини ни једну радњу искоришћавања забележене интерпретације на фонограму из става 1. овог члана), уговор се сматра раскинутим, а право произвођача фонограма на том фонограму тренутно престаје. *

Ако су на фонограму забележене интерпретације више интерпретатора, они могу да раскину уговор о преносу или уступању искључивих имовинских права преко заступника, у складу са чланом 119. овог закона. *

Интерпретатор се не може одрећи права на раскид уговора из овог члана. *

*Службени гласник РС, број 66/2019

*1.8. Право интерпретатора на годишњу додатну накнаду од произвођача фонограма**

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 122б*

Интерпретатор који је за једнократну накнаду пренео или уступио произвођачу фонограма своја искључива имовинска права на забележене интерпретације има, за све време трајања заштите, право на годишњу додатну накнаду. *

Произвођач фонограма је дужан да интерпретатору плаћа годишњу додатну накнаду за сваку календарску годину након педесете године по законитом издавању фонограма, односно уколико фонограм није издат, по његовом објављивању. *

Интерпретатор се не може одрећи права на годишњу додатну накнаду из става 1. овог члана. *

Укупан износ који произвођач фонограма издваја за плаћање годишње додатне накнаде из ст. 1. и 2. овог члана одговара износу од 20% од прихода који произвођач фонограма оствари током године која претходи години за коју се плаћа годишња додатна накнада и то од прихода оствареног од умножавања, стављања у промет и чињења доступним јавности фонограма на коме је забележена интерпретација из става 1. овог члана. *

Под приходом, у смислу одредбе става 4. овог члана подразумева се приход који је остварио произвођач фонограма пре одбијања трошкова. *

Произвођач фонограма је дужан да интерпретатору који има право на годишњу додатну накнаду, лицу које он овласти, или организацији која колективно остварује право интерпретатора на годишњу додатну накнаду, достави све податке који су потребни за исплату годишње додатне накнаде. *

Право на накнаду из овог члана интерпретатор може да оствари само преко организације за колективно остваривање права.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

1.9. Промена садржаја уговора у корист интерпретатора*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 122в *

Ако је уговором између интерпретатора и произвођача фонограма који је закључен за све време трајања заштите права интерпретатора предвиђено да интерпретатор преноси, односно уступа произвођачу фонограма искључива имовинска права на забележеним интерпретацијама у замену за накнаду која доспева у оброцима, при обрачуну износа такве накнаде, не одузимају се евентуално раније плаћени аванси као ни други одбици који су одређени у таквом уговору.*

Став 1. овога члана примењује се након што истекне 50 година од законитог издавања фонограма, односно 50 година од законитог објављивања ако фонограм није издат.*

Интерпретатор има право да захтева измену уговора из става 1. овога члана након што истекне 50 година од законитог издавања фонограма, односно 50 година од дана његовог законитог објављивања, ако фонограм није издат.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

2. Право произвођача фонограма

2.1. Установљење права

Члан 123.

За свој фонограм, произвођач фонограма има имовинска права у складу са овим законом.

2.2. Фонограм

Члан 124.

Фонограм је снимак звука, односно низа звукова на носачу звука.

Снимак звука је фиксирање звукова на носач са којег се они могу слушати, умножити или саопштити путем неког уређаја.

Право на постојећем фонограму није ни на који начин ограничено уграђивањем тог фонограма у видеограм.

2.3. Произвођач фонограма

Члан 125.

Произвођач фонограма је физичко или правно лице у чијој је организацији и чијим је средствима фонограм начињен и који сноси одговорност за прво снимање звука, односно низа звукова.

2.4. Садржина права

Члан 126.

Произвођач фонограма има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) умножавање свог фонограма у било ком облику и на било који начин у смислу члана 20. став 1. овог закона, и стављање у промет тако умножених примерака фонограма;
- 2) давање у закуп примерака фонограма;
- 3) интерактивно чињење доступним јавности жичним или бежичним путем свог фонограма, у смислу члана 30. овог закона.

Право из става 1. тачка 3) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања фонограма, нити чињењем фонограма доступним јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 127.

Произвођач издатог фонограма има право на накнаду за:

- 1) емитовање и реемитовање фонограма;
- 2) јавно саопштавање фонограма;
- 3) јавно саопштавање фонограма који се емитује.

Права на накнаде из става 1. овог члана произвођач фонограма се не може одрећи, а може их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.*

Издатим фонограмом се сматра сваки фонограм који испуњава услове из члана 7. став 3. као и сваки фонограм који је доступан јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ са места и у време које он одабере.*

Накнаде из става 1. овог члана и интерпретаторске накнаде из члана 117. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона наплаћују се од корисника у виду јединствених накнада и то:*

- 1) јединствене накнаде за емитовање фонограма и на њима забележених интерпретација;*
- 2) јединствене накнаде за реемитовање фонограма и на њима забележених интерпретација;*
- 3) јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација, односно јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација који се емитују.*

Јединствене накнаде из става 4. овог члана се наплаћују у складу са уговором о наплати и расподели јединствене накнаде који закључују организација произвођача фонограма и организација интерпретатора.*

Уговором из става 5. овог члана се обавезно утврђују трошкови наплате јединствене накнаде за сваки основ из става 4. овог члана засебно, учесталост исплате удела у јединственој накнади другој организацији, и мере контроле спровођења уговора.*

Организације могу уговорити да једна од две организације наплаћује јединствену накнаду по свим основама из става 4. овог члана, да поделе надлежности наплате по основама, или да јединствене накнаде по свим основама наплаћује субјект под њиховом заједничком контролом.*

Уговор из става 5. овог члана, све његове измене, и раскид објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.*

У случајевима покретања стечајног поступка, ликвидације, или одузимања дозволе за обављање делатности једној од организација, наплату јединствене накнаде по сва три основа оствариваће друга организација, све до поновног отпочињања редовног обављања делатности организације за колективно остваривање односног сродног права.*

У случају да организације не закључе уговор или ако постојећи уговор раскину, а по протеку рока од три месеца од дана започињања преговора, односно од дана раскида уговора, одлуку о расподели надлежности између организација у домену наплате јединствених накнада из става 4. овог члана, доноси надлежни орган, узимајући у обзир нарочито: дотадашња пословања, техничке опремљености, стручне капацитете и искуства у обављању послова колективног остваривања права две организације.*

Одлуком надлежног органа се не може прописати да иста организација наплаћује јединствене накнаде по свим основама из става 4. овог члана, а на њу се може изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана објаве.*

Одлука надлежног органа објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”, и важи до склапања уговора између две организације, односно до наступања околности из става 9. овог члана.*

Ако уговором о наплати и расподели јединствене накнаде није друкчије одређено, као и у случају покренутог стечајног поступка над другом организацијом, организација која наплаћује је обавезна да по одбитку износа оправданих и документованих трошкова наплате јединствене накнаде, без одлагања, а најмање на кварталном нивоу, исплати половину преостале наплаћене јединствене накнаде другој организацији на име њеног удела у јединственој накнади.*

Ако уговором између организација није друкчије одређено, као и у случају покренутог стечаја над другом организацијом, организација која наплаћује јединствену накнаду не сме вршити расподелу наплаћене јединствене накнаде између својих чланова и других носилаца права пре него што преда уговорени или законом одређени удео другој организацији.*

У случају ликвидације или одузимања дозволе другој организацији, организација која наплаћује накнаду чуваће удео који припада односним носиоцима права до отпочињања редовног обављања делатности организације за колективно остваривање односног сродног права.*

Удео у наплаћеним средствима јединствене накнаде који није исплаћен другој организацији, представља имовину друге организације, и не може бити предмет принудног извршења по захтеву трећих лица.*

Организација интерпретатора и организација произвођача фонограма су дужне да донесу тарифу у складу са чланом 177. овог закона.*

Организација којој је поверена наплата у складу са уговором, одлуком надлежног органа, или по основу закона, наплаћује јединствену накнаду у своје име, а за рачун својих носилаца права и друге организације.*

Уколико уговором није друкчије предвиђено, као и у случајевима из ст. 9. и 10. овог члана, организација која наплаћује јединствену накнаду има право да врши контролу искоришћавања свог репертоара и репертоара друге организације, као и да пред судом и другим органима штити права својих носилаца права и друге организације сходном применом члана 153. ст. 4, 5. и 6. овог закона.*

Уколико уговором није друкчије предвиђено, као и у случајевима из ст. 9. и 10. овог члана, организација која наплаћује јединствену накнаду дужна је да преда другој организацији копије свих података о искоришћавању фонограма и на њима забележених интерпретација добијених од корисника, најкасније у року од 30 дана од дана предаје дела убране накнаде.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

3. Право филмског продуцента (произвођача видеограма)

3.1. Установљење права

Члан 128.

За свој видеограм, филмски продуцент (произвођач видеограма) има имовинска права у складу са овим законом.

3.2. Видеограм

Члан 129.

Видеограм је снимак филмског дела као и одређеног низа покретних слика са или без пратећег звука на носачу слике, односно носачу слике и звука.

3.3. Филмски продуцент (произвођач видеограма)

Члан 130.

Филмски продуцент (произвођач видеограма) је физичко или правно лице које у своје име даје иницијативу, прикупља финансијска средства, организује, руководи и преузима одговорност за прво снимање филмског дела или низа покретних слика праћених звуком или без звука (видеограм).

3.4. Садржина права

Члан 131.

Филмски продуцент (произвођач видеограма) има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) умножавање свог видеограма у било ком облику и на било који начин у смислу члана 20. став 1. овог закона и стављање у промет тако умножених примерака;
- 2) јавно саопштавање свог видеограма са носача слике, односно са носача слике и звука (приказивање);
- 3) давање примерака свог видеограма у закуп;
- 4) интерактивно чињење доступним јавности свог видеограма жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона.

Право из става 1. тачка 4) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања видеограма, нити чињењем видеограма доступним јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 132.

Произвођач видеограма има право да се супротстави искоришћавању свог видеограма у измењеној форми, ако се таквим искоришћавањем могу угрозити његови оправдани имовински интереси.

4. Право произвођача емисије

4.1. Установљење права

Члан 133.

Произвођач емисије има имовинска права у складу са овим законом.

4.2. Емисија

Члан 134.

Емисија је у електрични, електромагнетни или други сигнал претворен звучни, визуелни, односно звучно-визуелни садржај који се емитује ради саопштавања јавности.

4.3. Произвођач емисије

Члан 135.

Произвођач емисије је физичко или правно лице у чијој је организацији и чијим је средствима емисија произведена.

4.4. Садржина права

Члан 136.

Произвођач емисије има искључиво право да другоме забрани или дозволи:

- 1) реемитовање своје емисије, **бежично или путем жица***,
- 2) снимање своје емисије **на носач звука или слике, односно звука и слике, без обзира да ли је реч о емисији која је емитована жичним или бежичним путем, путем кабла или сателита;****
- 3) умножавање снимка емисије у било ком облику и на било који начин у смислу члана 20. став 1. овог закона, без обзира да ли је реч о емисији која је емитована

жичним или бежичним путем, путем кабла или сателита и стављање у промет тако умножених примерака емисије;^{**}

4) давање примерака снимка емисије у закуп;

5) јавно саопштавање својих емисија на местима која су публици доступна уз плаћање улазнице;

6) интерактивно чињење доступним јавности своје емисије жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона.

Право из става 1. тачка 6) овог члана се не исцрпљује било којом радњом јавног саопштавања емисије, нити чињењем емисије доступном јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона.^{}**

Кабловски оператор нема право из става 1. тачка 2) овог члана када путем кабла само поново преноси емисије радиодифузних организација.^{}**

*Службени гласник РС, број 99/2011

*Службени гласник РС, број 66/2019

5. Право произвођача базе података

5.1. Произвођач базе података*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 137. *

Произвођач базе података је физичко или правно лице које је учинило значајно улагање, у квантитавном, односно квалитативном смислу, у прибављање, проверу или представљање садржаја базе података.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.2. Садржина права произвођача базе података*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 138. *

Произвођач базе података има право да забрани издвајање, односно поновно искоришћавање укупног или значајног дела, у квантитативном или квалитативном смислу, садржаја базе података.*

Идвајање садржаја базе података значи трајан или привремени пренос целокупног или значајног дела садржаја базе података на други медиј, било којим средствима или у било ком облику.*

Поновно искоришћавање садржаја базе података значи сваки облик чињења доступним јавности целокупног или значајног дела садржаја базе података и то стављањем у промет примерака базе података, њиховим давањем у закуп, чињењем базе података доступном преко интернета или њено чињење доступном јавности посредством других облика трансмисије.*

Послужом се не сматра издвајање садржаја базе података или њено поновно искоришћавање.*

Произвођач базе података има право да забрани систематско издвајање, односно поновно искоришћавање небитних делова садржаја базе података ако се то чини на начин који је у супротности с нормалним искоришћавањем базе података, односно ако се на тај начин неразумно вређају легитимни интереси произвођача базе података.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.3. Исцрпљење права произвођача базе података* *

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 139.*

Првом продајом примерка базе података на територији Републике Србије од стране произвођача базе података или уз његову сагласност исцрпљује се његово право на стављање у промет умноженог примерка базе података на територији Републике Србије.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.4. Пренос права произвођача базе података*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 140.*

Право из члана 138. став 1. овог закона може да се преноси, уступа или да буде предмет уговора о лиценци.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.5. Сукоб са другим правима*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 140а*

Право из члана 138. став 1. овог закона примењује се без обзира на подобност базе података да буде заштићена ауторским правом или неким другим правом и без обзира на подобност садржаја базе података да буде заштићен ауторским правом или другим правима.*

Заштитом базе података на основу члана 138. став 1. овог закона не наноси се штета правима која постоје на њеним садржајима.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

5.6. Права и обавезе законитог корисника базе података*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 140б*

Произвођач базе података која је учињена доступном јавности на било који начин не може да забрани законитом кориснику базе података издвајање, односно поновно искоришћавање, у квалитативном или квантитативном смислу, небитних делова садржаја базе података, у било које сврхе. *

Ако је законити корисник базе података овлашћен да издваја, односно поновно искоришћава само један део базе података, став 1. овог члана примењиваће се само у односу на тај део базе података. *

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности на било који начин, не сме да предузима радње које су у супротности са нормалним искоришћавањем базе података или које неразумно вређају легитимне интересе произвођача базе података. *

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности не сме да нанесе штету носиоцу ауторског или сродног права у погледу дела или предмета заштите који су садржани у бази података. *

Одредбе уговора које су у супротности са ст. 1–4. овог члана су ништаве. *

**Службени гласник РС, број 66/2019*

5.7. Изузеци од права произвођача базе података**

**Службени гласник РС, број 66/2019*

Члан 140в*

Законити корисник базе података која је учињена доступном јавности на било који начин може, без дозволе произвођача базе података, да: *

- 1) врши издвајање битних делова садржаја базе података за личне некомерцијалне потребе, под условима прописаним чланом 46. овог закона; ***
- 2) врши издвајање битних делова садржаја базе података за некомерцијалне сврхе наставе, под условима прописаним чланом 44. овог закона; ***
- 3) врши издвајање и поновно искоришћавање битних делова садржаја базе података ради спровођења поступка пред судским или другим државним органима или у сврху обезбеђења јавне сигурности, под условима прописаним чланом 42. овог закона. ***

**Службени гласник РС, број 66/2019*

6. Право издавача

6.1. Право првог издавача слободног дела

Члан 141.

Лице које, по истеку имовинских права аутора, први пут законито изда или на други начин саопшти јавности дело које пре тога није било издато, има имовинска права која одговарају имовинским правима аутора.

6.2. Право издавача штампаних издања на посебну накнаду

Члан 142.

Издавачи штампаних издања имају право на посебну накнаду прописану у члану 39. ст. 1. и 5. овог закона под истим условима који важе за ауторе.

Издавачи штампаних издања и аутори дела издатих у штампаној форми могу остварити своја права из члана 39. ст. 1. и 5. овог закона и овог члана само преко **заједничке** ** организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Накнада остварена на основу члана 39. ст. 1. и 5. овог закона и овог члана **коју плаћају произвођачи, односно увозници уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и физичка и правна лица која пружају услуге фотокопирања уз накнаду,*** дели се између аутора и издавача у сразмери 50:50.

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

7. Заједничке одредбе о сродним правима

7.1. Однос између ауторског и сродних права

Члан 143.

Сродна права ни на који начин не утичу на заштиту права аутора у погледу њихових дела.

На сродна права сходно се примењују одредбе о објављивању, саопштавању јавности и издавању ауторског дела из члана 7. овог закона.

7.2. Ограничења сродних права и исцрпљење права

Члан 144.

На сродна права сходно се примењују одредбе овог закона о ограничењима и исцрпљењу ауторског права.

7.3. Пренос сродних права

Члан 145.

Сродна права су преносива, осим личних права интерпретатора.

7.4. Право на посебну накнаду

Члан 146.

Произвођач фонограма, интерпретатор и произвођач видеограма имају право на посебну накнаду, која је прописана у члану 39. овог закона, и то под истим условима који важе за ауторе.

7.5. Трајање права

Члан 147.

Имовинска права интерпретатора трају 50 година од дана настанка интерпретације. Ако је интерпретација снимљена и законито издата или објављена током тог рока, **на други начин различит од фонограма,*** право траје 50 година од дана првог издавања

или објављивања, зависно од тога који је датум ранији. Морална права интерпретатора трају и по престанку трајања његових имовинских права.

Ако је у року од 50 година од дана настанка интерпретације, та интерпретација снимљена на фонограм који је законито издат или објављен, право интерпретатора траје 70 година од дана првог законитог издавања или објављивања фонограма, зависно од тога који је датум ранији.*

Право произвођача фонограма траје 50 година од дана настанка фонограма, ако у том року фонограм није законито издат или објављен. Ако је фонограм законито издат или објављен током тог рока, право престаје 70 година од дана првог законитог издавања или објављивања, зависно од тога који датум је ранији.*

Право произвођача видеограма траје 50 година од дана настанка видеограма, ако у том року видеограм није законито издат или објављен. Ако је видеограм законито издат или објављен током тог рока, право престаје 50 година од дана издавања или објављивања, зависно од тога који датум је ранији.*

Право произвођача емисије траје 50 година од дана првог емитовања заштићене емисије.

Право произвођача базе података траје 15 година од дана настанка базе података. Ако је база података учињена доступном јавности на било који начин током тог рока, право траје 15 година од тог дана.

Свака суштинска, квалитативна или квантитативна измена садржаја базе података, укључујући сваку суштинску измену која је настала као последица сталних додавања, брисања или измена и довела до тога да база података може да се сматра за суштински, у квалитативном или квантитативном смислу, ново улагање, чини да таква база података има свој сопствени рок трајања.*

Право првог издавача слободног дела траје 25 година од дана првог издавања или првог саопштавања јавности на други начин.

Право издавача штампаних издања на посебну накнаду траје 50 година од законитог издавања дела.

Рокови за потребе утврђивања датума престанка имовинских права носилаца сродних права рачунају се од 1. јануара године која непосредно следи за годином у којој се десио догађај који је релевантан за почетак рока.

Рокови трајања права произвођача фонограма из става 3. овог члана не примењују се ако су наступиле околности из члана 122а став 3.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

7.6. Лица на која се закон односи

Члан 148.

Интерпретатору, произвођачу фонограма, произвођачу видеограма, произвођачу емисије, произвођачу базе података, издавачу штампаних издања и издавачу слободног дела, који је страном лице, признају се права предвиђена овим законом на основу међународног уговора који је ратификовала Република Србија, или на основу узајамности између Републике Србије и земље којој он припада.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, произвођачу базе података који је правно лице које нема седиште у Републици Србији, признају се права предвиђена овим законом само ако је пословање тог лица трајно и непосредно повезано са привредом Републике Србије.

У случају сумње у постојање узајамности, објашњење даје Министарство спољних послова Републике Србије.

За стране ауторе и носиоце сродних права који уживају заштиту на основу овог закона важе рокови трајања тих права из овог закона с тим да истичу најкасније на дан када истиче заштита у држави чији су они држављани или у којој имају своје седиште и не могу бити дужи од рокова прописаних овим законом.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 149.

Интерпретатору који је страни држављанин признају се морална права без обзира на то да ли су испуњени услови из члана 148. овог закона.

IV. ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

Члан 150.

Носилац ауторског или сродног права може своје право остваривати индивидуално или колективно осим у случајевима из члана 29. став 2, чл. 39, 40, 117, 127, 142. и 146. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског и сродних права.

1. Индивидуално остваривање

Члан 151.

Индивидуално остваривање ауторског и сродних права може се вршити непосредно или преко заступника на основу одговарајућег пуномоћја.

Заступници у индивидуалном остваривању ауторског и сродних права могу бити физичка или правна лица.

2. Колективно остваривање

2.1. Организација за колективно остваривање ауторског и сродних права

Члан 152.

Ауторско и сродна права колективно се остварују преко организације за колективно остваривање тих права (у даљем тексту: организација).

Организација се не оснива ради стицања добити.

Организација је специјализована за остваривање одређених врста права поводом одређених предмета заштите, у складу са статутом.

Члан 153.

Носиоци ауторског, односно сродних права преко организације колективно остварују искључива имовинска ауторска, односно сродна права, као и право на потраживање накнаде за сва своја дела, односно предмете сродног права.

У случају остваривања искључивих имовинских права, носиоци ауторског, односно сродних права уговором на искључив начин уступају своја права организацији, са налогом да она у своје име а за њихов рачун закључује уговоре са корисницима ауторских дела и предмета сродних права (у даљем тексту: корисници) о неискључивом уступању тих права.

У случају остваривања права на накнаду, носиоци ауторског, односно сродних права дају налог организацији да у своје име а за њихов рачун наплати накнаду од корисника.

Организација има право да врши контролу над искоришћавањем предмета заштите са њеног репертоара.

Организација има право да пред судом и другим органима штити права која су јој носиоци ауторског, односно сродних права поверили на колективно остваривање.

На захтев организације, надлежни органи који воде евиденцију о подацима који су од значаја за утврђивање износа накнада, дужни су да те податке дају на увид организацији.

2.2. Оснивање организације

Члан 154.

Организацију оснивају аутори, односно носиоци ауторског или сродних права, односно њихова удружења (у даљем тексту: оснивачи).

Члан 155.

Оснивачки акт организације је уговор о оснивању.

Оснивачки акт организације коју оснива једно удружење је одлука о оснивању.

Члан 156.

Организација не може да обавља ни једну другу делатност осим делатности које су предвиђене у члану 153. овог закона.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, организација може да:

- 1) врши делатност којом се остварују уметнички, стручни или социјални интереси носилаца права;
- 2) обавља поједине административно-техничке услуге у име и за рачун **или у своје име а за рачун*** друге организације, на основу писаног уговора.

У циљу рационализације и ефикасније наплате и расподеле накнаде за коришћење ауторског и сродних права путем јединствене базе података организације за колективно остваривање ауторског и сродних права могу образовати заједничку службу.

Посебним споразумом одређује се делокруг њеног рада, овлашћења, висина накнаде за њен рад и систематизација радних места запослених у служби.

Брисани су ранији ст. 5. и 6.(види члан 31. Закона - 66/2019-30)

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 157.

Оснивачи организације су дужни да од надлежног органа прибаве дозволу за обављање делатности организације.

Само једна организација може добити дозволу за колективно остваривање ауторског, односно сродних права за исту врсту права на истој врсти дела, односно предмета сродног права.

Уз захтев за издавање дозволе за обављање делатности оснивачи подносе оснивачки акт организације, статут, доказ о пословном седишту организације, податке о броју аутора, односно носилаца права који су овластили организацију да остварује права на њиховим делима, односно предметима сродних права, укључујући њихов домицил или боравиште, попис дела, односно предмета сродних права који ће заједно са делима односно, предметима сродних права чији су носиоци лица које организација заступа на основу члана 180. став 1. овог закона чинити репертоар организације, као и потписана овлашћења носилаца права који су организацији уступили своја права на наведеним делима, односно предметима сродних права, доказе о испуњености кадровских, техничких и организационих претпоставки за ефикасно колективно остваривање права која су им поверена и доказ о уплати прописане административне таксе која је приход буџета Републике Србије.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 158.

Дозвола за обављање делатности се издаје организацији која је поднела захтев у складу са чланом 157. став 3. овог закона, уколико испуњава следеће услове:

- 1) има седиште у Републици Србији;
- 2) **њени чланови, који су је на основу овлашћења или уговора овластили да остварује права на њиховим делима, односно предметима сродних права, представљају већину носилаца ауторског, односно сродних права из области на коју се односи делатност организације, а имају пребивалиште, односно седиште у Републици Србији или су њени држављани;***
- 3) има кадровске, финансијске, техничке и организационе претпоставке да може ефикасно да остварује права домаћих и страних носилаца ауторског, односно сродних права у Републици Србији, односно домаћих носилаца ауторског, односно сродних права у иностранству из области на коју се односи њена делатност;
- 4) оснивачки акт и статут организације су у складу са одредбама овог закона.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 159.

Сматраће се да организација испуњава услове из члана 158. став 1. тачка 3. овог закона ако има:

- 1) пословни простор опремљен* комуникацијском и информатичком опремом **уобичајеном за ту врсту делатности;***

2) запослену особу која има завршен правни факултет и најмање две године стручног искуства и знање једног светског језика;

3) запослену особу која испуњава прописане услове за вођење рачуноводства и има најмање две године стручног искуства на пословима организовања и вођења рачуноводства.

Стручна спрема и знање језика доказује се одговарајућим исправама, а стручно искуство документацијом из које је видљиво где је и на којим пословима искуство стечено.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 160.

Надлежни орган дужан је да донесе решење о издавању дозволе за обављање делатности, односно решење о одбијању захтева у року од **60**** дана од дана подношења уредног захтева за издавање дозволе за обављање делатности.

Уколико је поднети захтев за издавање дозволе неуредан у смислу чл. 157. и 159. овог закона или достављени оснивачки акт или статут садрже одредбе које нису у складу са одредбама овог закона, надлежни орган ће позвати подносиоца захтева да у року од **30**** дана од дана пријема примедби уреди поднети захтев према изнетим примедбама.

Уколико у остављеном року подносилац захтева не уреди свој захтев у складу са примедбама надлежног органа, надлежни орган ће захтев одбацити.

Решењем о издавању дозволе за обављање делатности организација стиче право да у трајању од пет година од дана издавања решења обавља послове колективног остваривања ауторског, односно сродних права.

Организација има право да неограничени број пута захтева обнову дозволе за обављање делатности, на начин и у поступку прописаном овим законом за прибављање дозволе.

Захтев за обнову дозволе за обављање делатности подноси се надлежном органу најкасније 90 дана пре истека важеће дозволе.*

Одлуке надлежног органа из ст. 1. и 3. овог члана су коначне и против њих се може покренути управни спор.

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 161.

Организација стиче својство правног лица уписом у регистар у који се уписују удружења у складу са законом који уређује правни положај удружења.

Уз пријаву за упис у регистар из става 1. овог члана оснивачи организације су дужни да поднесу решење надлежног органа о издавању дозволе за обављање делатности.

Брисаће се из регистра из става 1. овог члана и из евиденције из члана 163. овог закона организација која пре истека периода из члана 160. став 4. овог закона не обнови дозволу за обављање делатности или којој дозвола за обављање делатности буде одузета на основу члана 162. овог закона након спроведеног поступка ликвидације или

стечаја, у складу са законом којим се уређује поступак ликвидације или стечаја удружења.

Члан 162.

Надлежни орган одузеће организацији дозволу за обављање делатности кад утврди:

- 1) да је дозвола за обављање делатности издата на основу неистинитих података;
- 2) да је организација престала да испуњава неки од прописаних услова за издавање дозволе из члана 158. овог закона;
- 3) да организација теже **или**** поновљено крши одредбе овог закона, **одредбе статута и плана расподеле***;
- 4) да организација није испунила своју обавезу из члана **186.*** овог закона.

Пре одузимања дозволе за обављање делатности, из разлога наведених у ставу 1. тач. 2, 3. и 4. овог члана надлежни орган ће писменим путем указати на неправилности у раду организације, наложиће мере за отклањање неправилности и одредити рок за њихово отклањање.

Решење о одузимању дозволе из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

О издавању решења из става 1. овог члана надлежни орган обавестиће надлежни орган који води регистар у који је организација уписана.

Решење о издавању, обнови и одузимању дозволе за обављање делатности објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 163.

Организација се уписује у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води надлежни орган.

У евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права из става 1. овог члана уписује се: назив и седиште организације, делатност организације, датум уписа, обнове уписа и брисања организације из евиденције, уговори о сарадњи са иностраним организацијама и подаци о чланству у међународним организацијама.

О променама чињеница које се уписују у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, организација је дужна да обавести надлежни орган у року од 15 дана од дана настанка промене.

Промене из става 3. овог члана уписују се у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.

Подаци из евиденције организација за колективно остваривање ауторског и сродних права доступни су свим заинтересованим лицима.

2.3. Органи организације

Члан 164.

Организацијом управљају њени* чланови у складу са статутом организације.

Органи организације су: скупштина, управни одбор, директор и надзорни одбор.

Брисани су ранији ст. 3-6. (види члан 37. Закона - 66/2019-30)

*Службени гласник РС, број 66/2019

2.4. Општи акти организације

Члан 165.

Општи акти организације су: статут, тарифа, план расподеле и други општи акти којима се уређују одређена питања из делатности организације.

Статут је основни акт организације и други општи акти морају бити у сагласности са њим.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци у организацији морају бити у складу са општим актом организације.

Члан 166.

Статут организације садржи одредбе о врсти и предмету права која се на колективан начин остварују преко организације.

Статут организације доноси скупштина организације, простом већином гласова чланова скупштине.

Члан 167.

План расподеле садржи критеријуме на основу којих организација расподељује носиоцима ауторског, односно сродних права приход који је у виду накнаде за искоришћавање предмета заштите прикупила од корисника.

Одредбе плана расподеле морају да буду јасне, недвосмислене, применљиве и тако формулисане да искључују сваку арбитрарност у расподели убраног прихода.*

Начела плана расподеле су: сразмерност, примереност и правичност, зависно од: врсте предмета заштите, начина искоришћавања предмета заштите, обима искоришћавања предмета заштите и других циљева утврђених актима организације.

План расподеле утврђује скупштина организације.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 168.

У складу са статутом и одлукама својих органа организација издваја део прихода прикупљеног од корисника за покриће трошкова свог рада.

2.5. Појам тарифе

Члан 169.

Тарифа је општи акт организације којим се утврђује висина и начин одређивања накнаде коју организација наплаћује корисницима за поједине облике искоришћавања ауторских дела и предмета сродних права и обвезницима плаћања посебне накнаде.

2.5.1. Правила за одређивање тарифе

Члан 170.

Тарифа мора да буде примерена врсти и начину искоришћавања ауторског дела, односно предмета сродног права.

Ако је искоришћавање предмета заштите нужно за обављање делатности корисника (у случају емитовања или концертних коришћења предмета заштите и сл.) тарифа се одређује по правилу у процентуалном износу од прихода који корисник остварује обављајући делатност у оквиру које искоришћава предмете заштите. Тај износ мора да буде у сразмери са значајем који за приходе корисника има искоришћавање предмета заштите са репертоара организације.

Ако искоришћавањем предмета заштите корисник из става 2. овог члана не остварује приход, тарифа се одређује у процентуалном износу од трошкова потребних за обављање делатности у оквиру које се искоришћавају предмети заштите, водећи рачуна о значају који искоришћавање предмета заштите има за делатност корисника.

Уз накнаде које су одређене на начин прописан ст. 2. и 3. овог члана, тарифом се одређују и најнижи износи накнада за искоришћавање предмета заштите са репертоара организације.

Приликом одређивања тарифе узимају се у обзир и тарифе колективних организација у другим државама Европе, тако што се врши њихово поређење према сразмери бруто домаћег производа у Републици Србији и држави чија се тарифа узима у обзир.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 171.

Ако искоришћавање предмета заштите није нужно за обављање делатности корисника већ само корисно или пријатно (на пример у случају превозних средстава, смештајних и угоститељских објеката, трговинских* радњи, тржних центара, изложбених простора, и томе слично) и под условом да је одређивање такве тарифе у процентуалном износу немогуће или неразумно тешко, тарифа се може одредити у паушалном износу.

Приликом одређивања висине паушалне накнаде водиће се рачуна о:

- 1) врсти и начину искоришћавања предмета заштите;
- 2) географској локацији седишта корисника;
- 3) врсти и величини простора у којем се користе предмети заштите;
- 4) трајању и обиму искоришћавања и ценама услуга корисника.

*Службени гласник РС, број 119/2012

2.5.1а Накнада за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма у занатским радњама*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 171а*

Накнада за јавно саопштавање музичких дела, интерпретације и фонограма у занатским радњама се не плаћа.*

**Службени гласник РС, број 66/2019*

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Члан 171а Закона престаје да се примењује даном приступања Републике Србије Светској трговинској организацији (види члан 71. Закона - 66/2019-30).

2.5.16 Одређивање посебне накнаде у тарифи за остваривање права на посебну накнаду*

**Службени гласник РС, број 119/2012*

Члан 171б*

Износ посебне накнаде која се плаћа по сваком продатом или увезеном уређају и предмету са листе Владе не може бити виши од 1% његове вредности, изузев када је реч о продаји или увозу празних компакт дискова, празних дигиталних видео дискова, празних дигиталних видео дискова високе дефиниције, празних blue-ray дискова, празних мини дискова, празних аудио касета и празних видео касета, где износ посебне накнаде не може бити виши од 3% од њихове вредности.*

Као вредност уређаја и предмета са листе Владе који се производе у Републици Србији узима се њихова продајна цена без пореза на додату вредност при првој продаји, а кад се уређаји и предмети са листе Владе увозе у Републику Србију, као њихова вредност узима се њихова набавна цена прерачуната у динаре по курсу на дан њиховог царинења, увећана за царину.*

**Службени гласник РС, број 119/2012*

Члан 172.

Ако се искоришћавање ауторских дела врши заједно са искоришћавањем предмета сродних права, односно ако за једно искоришћавање има више носилаца права, тарифе се одређују сразмерно.

За одређивање сразмере између тарифа накнада за ауторско право и сродна права меродавна је уобичајена међународна пракса.

2.5.2. Преговори и споразум о тарифи

2.5.2.1. Преговори о тарифи

Члан 173.

Организација иницира преговоре о тарифи објавом позива **репрезентативним* удружењима корисника и индивидуалним корисницима у „Службеном гласнику Републике Србије”, на својој интернет страници и у једном високотиражном дневном листу.**

**Службени гласник РС, број 99/2011*

2.5.2.2. Споразум о тарифи

Члан 174.

Тарифа се, након обављених преговора између организације и репрезентативног удружења корисника, одређује споразумом у писаној форми. Као репрезентативно сматра се оно удружење корисника које на територији Републике Србије представља већину корисника из одређене делатности, односно оно коме је репрезентативност призната на основу других прописа. Ако нема таквог удружења, репрезентативност ће се утврђивати на основу броја корисника које удружење представља, активности удружења, степена организованости удружења и слично.

Тарифа се може одредити и споразумом у писаној форми између организације и индивидуалног корисника ако је према природи пословања таквог корисника он једини који обавља ту врсту делатности у Републици Србији. На индивидуалног корисника сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на репрезентативно удружење корисника.

Установе јавног радиодифузног сервиса су индивидуални корисници са којима, у смислу става 2. овог члана, организације одређују тарифу споразумом у писаној форми.

Тарифу одређену на начин из ст. 1. и 2. овог члана, организација објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, а тарифа ступа на снагу осмог дана од дана објаве.

До окончања поступка одређивања тарифе на начин предвиђен овим чланом накнада се плаћа према постојећој тарифи.

2.5.2.3. Обавезна садржина писменог споразума

Члан 175.

Писмени споразум из члана 174. мора да садржи:

- 1) износ накнаде за искоришћавање ауторских дела, односно предмета сродних права са репертоара организације;
- 2) услове за коришћење ауторских дела, односно предмета сродних права са репертоара организације;
- 3) рок и начин наплате накнаде;
- 4) околности коришћења због којих се висина одређене накнаде у тарифи увећава или смањује.

2.5.2.4. Одређивање предлога тарифе од стране Управног одбора организације

Члан 176.

Ако у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 173. овог закона не буде постигнут споразум, предлог тарифе одређује управни одбор организације. Тако одређен предлог тарифе доставља се **надлежном органу**** на **сагласност***.

До окончања поступка одређивања тарифе на начин предвиђен овим чланом накнада се плаћа према постојећој тарифи.

*Службени гласник РС, број 119/2012

*Службени гласник РС, број 66/2019

2.5.2.5. Одређивање **јединствених тарифа*** за остваривање права из чл. 117. и 127. овог закона

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 177.

Јединствене тарифе* за остваривање права из **члана 117. став 1. тач. 1), 2) и 3) и члана 127.**** овог закона **одређују се*** споразумом у писаној форми између организације произвођача фонограма и организације интерпретатора с једне стране, и репрезентативног удружења корисника с друге стране.

Организација произвођача фонограма и организација интерпретатора заједнички иницирају преговоре о **јединственим тарифама*** и заједнички преговарају са репрезентативним удружењем корисника у поступку и на начин одређен чл. 173. и 174. овог закона.

Јединствену тарифу одређену на начин прописан ставом 1. овог члана организације заједнички објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Тарифа ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уколико у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 173. овог закона није постигнут споразум из става 1. овог члана, предлог јединствене тарифе одређују управни одбори организација на основу писменог споразума.

Предлог јединствене тарифе доставља се **надлежном органу***** на **сагласност****.

Уколико у року од 90 дана од дана објаве позива из члана 173. овог закона, организација произвођача фонограма и организација интерпретатора не поднесе **надлежном органу***** захтев за добијање **сагласности**** о предлогу јединствене тарифе, ту тарифу одређује **надлежни орган*****.

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 119/2012

***Службени гласник РС, број 66/2019

2.5.2.6. Одређивање јединствене тарифе за остваривање права на посебну накнаду

Члан 178.

Јединствена тарифа за остваривање права на посебну накнаду из чл. 39. и 146. овог закона која се плаћа од прве продаје или увоза у Републику Србију уређаја за тонско и визуелно снимање и празних носача звука, слике и текста, одређује се споразумом у писаној форми између организација које остварују права оних носилаца ауторског и сродних права којима је овим законом дато право на посебну накнаду с једне стране и репрезентативног удружења произвођача, односно увозника уређаја за тонско и визуелно снимање и произвођача, односно увозника празних носача звука, слике и текста.

Организације из става 1. овог члана заједнички иницирају преговоре о јединственој тарифи, заједнички преговарају у поступку и на начин одређен чл. 173. и 174. овог закона и заједнички објављују јединствену тарифу из става 1. овог члана у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Јединствена тарифа одређена на начин прописан ст. 1. и 2. овог члана ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уколико у року од 60 дана од дана објаве позива из члана 173. овог закона није постигнут споразум из става 1. овог члана, предлог јединствене тарифе из става 1. овог члана одређују управни одбори организација на основу писаног споразума.

Предлог јединствене тарифе доставља се **надлежном органу**** на **сагласност***.

Уколико у року од 90 дана од дана објаве позива из члана 173. овог закона, организације из става 1. овог члана не поднесу **надлежном органу**** захтев за добијање **сагласности*** о предлогу јединствене тарифе, ту тарифу одредиће **надлежни орган****.

Наплату посебне накнаде из става 1. овог члана врши организација за колективно остваривање ауторских музичких права уз претходно постигнут писмени споразум са организацијама које су учествовале у преговорима о јединственој тарифи о висини трошкова наплате посебне накнаде и режиму расподеле посебне накнаде између организација из овог става.

Организација за колективно остваривање ауторских музичких права дужна је да укупно убрану посебну накнаду, по одбитку споразумно одређених трошкова наплате посебне накнаде, расподели ауторима и преда организацијама интерпретатора и произвођача фонограма, односно видеограма на следећи начин: 40% ауторима, 30% интерпретаторима и 30% произвођачима фонограма и произвођачима видеограма.

*Службени гласник РС, број 119/2012

**Службени гласник РС, број 66/2019

2.6. Сходна примена других закона

Члан 179.

На организацију сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај удружења, ако овим законом није друкчије одређено.

2.7. Обавезе организације

Члан 180.

У пословању организације са корисницима постоји претпоставка да организација има овлашћење да делује за рачун свих **домаћих и иностраних*** носилаца ауторског, односно сродних права у погледу оних права и оних врста предмета заштите који су обухваћени њеном делатношћу.

Носилац ауторског, односно сродног права који није са организацијом закључио уговор из члана 153. овог закона може да обавести организацију, писменим обавештењем, да ће своја права остваривати индивидуално, осим у случајевима из члана 29. став 2, чл. 39, 40, 117, 127, 142. и 146. овог закона којима је прописано обавезно колективно остваривање ауторског и сродних права.

Организација је дужна да кориснике извести о именима носилаца ауторског, односно сродних права из става 2. овог члана.

Носиоце ауторског, односно сродних права, који нису обавестили организацију да своја права желе да остварују индивидуално, организација је дужна да приликом

расподеле накнаде третира равноправно са носиоцима ауторског, односно сродних права који имају са организацијом уговор из члана 153. овог закона.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 181.

Организација је дужна да кориснике и заинтересовану јавност редовно обавештава* објавом у електронској форми на својој интернет страници о следећем:

- 1) категоријама носилаца права које представља;
- 2) имовинским правима која остварује;
- 3) категоријама корисника предмета заштите и другим физичким или правним лицима који су обвезници плаћања накнаде;
- 4) садржини општих аката организације (статут, тарифа, план расподеле и др.);
- 5) броју и листи билатералних уговора закључених са иностраним организацијама;
- 6) подацима о овлашћеним заступницима организације;
- 7) радном времену организације.

Организација је дужна да сваком кориснику или другом лицу које има правни интерес, пружи обавештење о свом репертоару и о условима под којим остварује ауторско, односно сродна права.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 182.

Организација је дужна да поред података из члана 181. овог закона следеће податке учини доступним члановима организације путем своје интернет странице:

- 1) листу чланова скупштине, управног одбора и надзорног одбора;
- 2) годишњи извештај о пословању;
- 3) информације о заседању скупштине (датум, време, место заседања, дневни ред, одлуке скупштине);
- 4) одлуке управног одбора и надзорног одбора.

Члан 183.

Организација је дужна да са сваким заинтересованим корисником, односно удружењем корисника под равноправним и примереним условима закључи уговор о неискључивом уступању права искоришћавања предмета заштите са њеног репертоара.

Уговор из става 1. овог члана садржи нарочито: врсту предмета заштите, начин искоришћавања предмета заштите, висину и начин плаћања накнаде организацији, време трајања уговора.

Члан 184.

Организација је дужна да носиоцима ауторског, односно сродних права, који су са њом закључили уговор из члана 153. овог закона и носиоцима ауторског и сродних права из члана 180. став 4. овог закона, до 31. децембра текуће године, у

складу са планом расподеле, расподели и исплати сав приход прикупљен од корисника за предмете заштите коришћене у току претходне календарске године, односно фактурисану и наплаћену накнаду од корисника, која је фактурисана у првој години од доношења измена и допуна Закона, изузев средстава одређених за покриће оправданих трошкова колективног остваривања ауторског и сродних права, под условом да скупштина организације не донесе другачију одлуку из оправданих и образложених разлога.*

Организација може да одобрава узимање кредита и зајмова, давање зајмова и осигурање зајмова, као и да одобрава куповину, продају или залагање некретнине у власништву организације, а све у складу са својим статутом*

Трошкови колективног остваривања су оправдани ако су разумни и ако су настали у интересу носилаца права о чему одлучује скупштина организације.*

Изузетно, статутом организације може се изричито предвидети да се одређени део тих средстава издвоји у сврху развоја културе, као и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације. Висина тако издвојених средстава не сме да буде већа од 10% нето прихода организације. Критеријуми за расподелу овако издвојених средстава се прописују планом расподеле, а одлуку о расподели ових средстава доноси скупштина организације.*

Ако у року из става 1. овог члана део прикупљених накнада не буде расподељен и исплаћен носиоцима права из објективних разлога за које организација није одговорна, скупштина организације ће донети одлуку о начину расподеле тих средстава до истека рока од пет година од дана завршетка године у којој су коришћени предмети заштите, под условом да је организација до тада предузела све неопходне и разумне мере да идентификује носиоце права и предмете заштите.*

Објективним разлозима из става 5. овог члана сматрају се нарочито: неуредно, нетачно или непотпуно извештавање од стране корисника о искоришћавању ауторских дела или предмета сродних права, немогућност ступања у контакт са корисником због неодговарајућих података које је корисник био дужан да достави, немогућност идентификовања предмета заштите или носилаца права или постојање спора о праву на конкретном предмету заштите.*

Ако у року из става 5. овог члана прикупљене накнаде не буду расподељене и исплаћене носиоцима права и под условом да је организација до тада предузела све неопходне и разумне мере да идентификује носиоце права и предмете заштите, одлуку о начину расподеле тих средстава донеће скупштина организације.*

Разумне мере из става 5. овог члана подразумевају нарочито одговорну и детаљну проверу документације која се односи на носиоце права и предмете заштите, као и сачињавање листе свих дела и предмета заштите чији носиоци права нису идентификовани, а која мора да буде објављена на интернет страници организације и учињена доступном јавности.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 185.

Расподела из члана 184. овог закона мора бити заснована на прецизним подацима о искоришћавању предмета заштите.

Уколико прецизних података о искоришћавању предмета заштите нема, односно уколико би прикупљање прецизних података представљало за организацију неприхватљив организациони и финансијски терет, дозвољено је да се план расподеле заснује на проценама које произилазе из релевантних и проверљивих чињеница.

Члан 186.

Организација, на основу уговора са одговарајућим иностраним организацијама, обезбеђује колективно остваривање ауторског и сродних права домаћих носилаца у иностранству, као и страних носилаца у Републици Србији.

Обавезу из става 1. овог члана организација је дужна да испуни у року од пет година од дана стицања прве дозволе за обављање делатности.

2.8. Обавезе корисника

Члан 187.

Корисници су дужни да* од организације прибаве права за искоришћавање предмета заштите пре почетка коришћења предмета заштите, **у свим случајевима када је добијање дозволе за искоришћавање предмета заштите прописано овим законом.***

Корисници су дужни да обавештавају организацију о називу предмета заштите, учесталости и обиму искоришћавања, као и о другим околностима које су релевантне за обрачун **и расподелу*** накнаде која се према тарифи плаћа.

Подаци из става 2. овог члана достављају се организацији у року од 15 дана од дана почетка коришћења предмета заштите, на начин и у форми одређеној општим актима организације.

Корисници који су на основу овог закона овлашћени да искоришћавају предмете заштите без дозволе носиоца права а уз обавезу плаћања накнаде, достављају податке из става 2. овог члана једанпут месечно на начин и у форми одређеној општим актима организације.

Организације за радиодифузију су дужне да једном месечно достављају попис емитованих предмета заштите организацијама чије предмете заштите искоришћавају на начин и у форми одређеној општим актима организације.

Корисници су дужни да овлашћеним лицима организације, у току контроле искоришћавања предмета заштите, омогуће увид у документацију и податке релевантне за обрачун накнаде која се према тарифи плаћа.

За обавезе корисника солидарно одговарају: лице које користи предмет заштите, власник, држалац и купац простора у којем је предмет заштите коришћен, као и организатор активности у којој је дошло до коришћења предмета заштите.

У случају спора између организације и корисника око висине накнаде, корисник је дужан да плаћа организацији износ предвиђен претходно важећом тарифом, до правоснажног окончања спора. Ако се спорни износ односи на тарифни став који није постојао у претходно важећој тарифи, корисник је дужан да плаћа организацији износ предвиђен новом тарифом у посебан фонд који се не расподељује носиоцима права, до правоснажног окончања спора.

*Службени гласник РС, број 99/2011

2.9. Надзор над радом организације

Члан 188.

Надзор над радом организације врши надлежни орган који контролише да ли организација обавља своје послове у складу са издатом дозволом и у складу са одредбама овог закона.

Ради остваривања надзора организација је дужна да доставља надлежном органу:

- 1) годишњи извештај о пословању, годишњи обрачун **накнада*** и извештај овлашћеног ревизора;
- 2) споразуме између организације и репрезентативних удружења корисника;
- 3) измене статута, тарифе и њихове измене, план расподеле накнаде и његове измене, **све друге опште акте и њихове измене,*** уговоре са одговарајућим иностраним организацијама, судске и управне одлуке у којима је организација једна од страна.

Организација доставља документа и податке из става 2. овог члана у року од 15 дана од дана њиховог усвајања, односно добијања извештаја, односно од дана настанка промене.

*Службени гласник РС, број 99/2011

Члан 189.

Организација је дужна да за сваку пословну годину, у року од шест месеци од њеног завршетка, усвоји односно прибави:

- 1) годишње извештаје органа управљања и надзорних органа о износу наплаћених накнада, њиховој расподели, пословању колективне организације, извршавању споразума закључених са репрезентативним удружењима корисника и о извршавању уговора склопљених са иностраним организацијама;
- 2) извештај овлашћеног ревизора **о годишњем извештају о пословању, годишњем обрачуну накнада, посебном извештају о средствима издвојеним за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације и књиговодству***;
- 3) предлог финансијског плана организације за наредну годину који укључује план трошкова њеног пословања.

Одредбе овог члана не утичу на обавезе које организација има према другим прописима у погледу финансијског пословања, извештавања и ревизије.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 190.*

Годишњи извештај о пословању мора да садржи све одлучне чињенице о раду организације у протеклој години.*

Годишњи извештај о пословању мора да садржи нарочито следеће податке:*

- 1) биланс стања, биланс успеха и извештај о протоку готовине;*

2) податке о активностима организације које су предузете у току финансијске године;*

3) опис управљачке структуре организације;*

4) податке о укупном износу накнаде за рад управног одбора и директора организације;*

5) годишњи обрачун накнада;*

6) посебан извештај о средствима издвојеним за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације.*

Годишњи обрачун накнада мора да буде сачињен у складу са планом расподеле организације и да садржи све одлучне чињенице о расподели убраних накнада у претходној обрачунској години.*

Годишњи обрачун накнада мора да садржи нарочито следеће податке:*

1) финансијске податке о оствареним приходима организације у току финансијске године разврстане по врсти права и начину искоришћавања ауторског дела или предмета сродног права (приходи од јавног саопштавања, јавног извођења, емитовања, реемитовања, посебне накнаде и сл.);*

2) финансијске податке о свим другим приходима које је организација остварила у току финансијске године, укључујући одобрене кредите и зајмове и приходе од кредита и зајмова у складу са статутом организације;*

3) финансијске податке о трошковима организације насталим у току финансијске године уз обавезно навођење податка о уделу трошкова у приходима организације;*

4) податке о сарадњи са другим организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права са детаљним описом нарочито следећих ставки: износ који је организација исплатила другим организацијама и износ који су друге организације исплатиле организацији; трошкови администрирања репертоара других организација; трошкови наплате накнада од других организација; износ опредељен носиоцима права из других организација разврстан по категорији права и по организацији за колективно остваривање ауторског и сродних права.*

Посебан извештај о средствима издвојеним за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације мора да буде сачињен у складу са планом расподеле и да садржи нарочито следеће информације:*

1) износ накнада издвојен за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације;*

2) образложење у које сврхе ће издвојена средства бити потрошена уз навођење сваког појединачно опредељеног износа.*

Годишњи обрачун накнада и посебан извештај о средствима издвојеним за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације морају да буду потписани од стране директора организације. Тако сачињени извештаји објављују се на интернет сајту организације у делу намењеном члановима организације и лицима чија права

организација остварује, а који нису чланови организације и остају доступни тим лицима најмање пет година од дана објављивања.*

Годишњи извештај о пословању, годишњи обрачун накнада, посебан извештај о средствима издвојеним за културне намене и за унапређење пензијског, здравственог или социјалног статуса чланова организације и књиговодство организације морају да буду предмет ревизије.*

Ревизију из става 7. овог члана може да обави само овлашћени ревизор, у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.*

На извештај ревизора сходно се примењују одредбе закона којим се уређује рачуноводство и ревизија.*

О избору и разрешењу овлашћеног ревизора одлучује скупштина организације.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 191.

Надлежни орган има право да његови представници присуствују седницама органа организације, као и право увида у пословне књиге и другу пословну документацију.

Представник надлежног органа има право да на седницама органа организације износи мишљење о свим питањима која се односе на послове колективног остваривања ауторског и сродних права и на поштовање законских прописа, без права гласа.

Надлежни орган може захтевати од организације писмени одговор у вези питања која се односе на делатност и пословање организације.

Ако утврди неправилности у раду организације надлежни орган ће указати на њих, наложити спровођење мера за њихово отклањање и одредити рок за отклањање неправилности.

Брисана је глава V. КОМИСИЈА ЗА АУТОРСКО И СРОДНА ПРАВА (види члан 9. Закона - 119/2012-29)

Чл. 192 - 201.

Брисани су (види члан 9. Закона - 119/2012-29)

Va ПОСТУПАК ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ТАРИФУ*

*Службени гласник РС, број 119/2012

Члан 201a*

Сагласност на предлог тарифе коју предлажу организације даје* надлежни орган**.*

*Службени гласник РС, број 119/2012

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 201б*

Ако су предлог тарифе споразумно одредиле две или више организација, поступак за сагласност из члана 201а овог закона покрећу те организације заједнички.*

Брисан је ранији став 2. (види члан 49. Закона - 66/2019-30)

**Службени гласник РС, број 119/2012*

Члан 201в*

Уз захтев за сагласност из члана 201а овог закона обавезно се подносе:*

- 1) предлог тарифе накнада;***
- 2) образложење предлога тарифе накнада, а нарочито: образложење критеријума за одређивање накнаде и предложене висине накнаде, оцену подносиоца захтева о томе да ли је предложена висина накнаде у сразмери са значајем који за приходе корисника има искоришћавање предмета заштите, образложење предложеног износа најниже накнаде за искоришћавање предмета заштите;***
- 3) наводи о току и резултатима преговора, ако су се водили преговори, као и образложење зашто није постигнут споразум о тарифи накнада;***
- 4) доказ о уплати прописане административне таксе, која је приход буџета Републике Србије.***

Прилози из тач. 1)–3) овог члана се подносе у два примерка.*

**Службени гласник РС, број 66/2019*

Члан 201г*

Ако утврди да предлог тарифе није у складу са одредбама овог закона, надлежни орган дописом позива организацију да у остављеном року уреди предлог тарифе у складу са примедбама изнетим у допису.*

На образложени захтев организације, надлежни орган ће продужити рок за уређење предлога тарифе.*

Уколико организација ни у остављеном накнадном року не уреди предлог тарифе према примедбама надлежног органа, надлежни орган ће донети тарифу.*

На поступак за давање сагласности на тарифу сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, уколико овим законом није другачије прописано.*

**Службени гласник РС, број 66/2019*

У6 ЕЛЕКТРОНСКА ЕВИДЕНЦИЈА ЕМИТОВАЊА И РЕЕМИТОВАЊА*

**Службени гласник РС, број 119/2012*

Члан 201д*

Радиодифузне организације воде електронску евиденцију емитовања и реемитовања ауторских дела* и предмета сродних права**.***

Надзор над вођењем електронске евиденције врши* Регулаторно тело за електронске медије, као поверени посао.***

Начин вођења електронске евиденције из става 1. овог члана прописује Влада.*

*Службени гласник РС, број 119/2012

*Службени гласник РС, број 66/2019

VI. ЕВИДЕНЦИЈА АУТОРСКИХ ДЕЛА И ПРЕДМЕТА СРОДНИХ ПРАВА

Члан 202.

Ради обезбеђења доказа носиоци ауторског и сродних права могу да депонују примерке својих дела и предмета сродних права код надлежног органа.

Примерци дела и предмета сродних права који се депонују морају бити у форми писаног документа (рукопис, штампани текст, музичка партитура), звучног, визуелног или аудиовизуелног записа или у дигиталној форми.

Надлежни орган води евиденцију за сваку врсту ауторских дела и предмета сродних права.

Носилац ауторског и сродних права дужан је да приликом депоновања и уношења у евиденцију ауторског дела или предмета заштите сродног права да истинити и потпун податак о свом ауторском делу и предмету заштите сродног права.

Подаци у евиденцији сматрају се истинитим док се супротно не докаже.

Савесно лице које је повредило туђе ауторско или сродно право уздајући се у тачност података у евиденцији не одговара за накнаду штете због повреде тог права.

Уношење у евиденцију и депоновање примерака ауторских дела и предмета сродних права ни на који начин не утиче на настанак и трајање права која су утврђена овим законом.

Садржај евиденције из става 3. овог члана и услове које треба да испуњавају примерци дела и предмета сродних права који се депонују уређују се посебним прописом.

Члан 203.

За уношење у евиденцију и депоновање примерака ауторских дела и предмета сродних права плаћа се прописана такса.

VII. ЗАШТИТА АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

Члан 204.

Повреду ауторског или сродног права представља неовлашћено вршење било које радње која је обухваћена искључивим правима носиоца ауторског или сродног права,

неплаћање накнаде прописане овим законом или уговором, као и неизвршавање других обавеза према носиоцу ауторског или сродног права, прописаних овим законом.

Члан 204а*

Тужбу због повреде ауторског или сродног права или постојања озбиљне претње да ће право бити повређено може да поднесе аутор, односно носилац ауторског права, интерпретатор, произвођач фонограма, произвођач видеограма, произвођач емисије, произвођач базе података, стицалац искључивих ауторских или сродноправних овлашћења, као и организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.*

СТИЦАЛАЦ ИСКЉУЧИВИХ ОВЛАШЋЕЊА НА АУТОРСКО И СРОДНА ПРАВА МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ТУЖБУ ЗБОГ ПОВРЕДЕ АУТОРСКОГ ИЛИ СРОДНОГ ПРАВА У ОБИМУ У КОМЕ ЈЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА ИЛИ УГОВОРА СТЕКАО ПРАВО НА ИСКОРИШЋАВАЊЕ, УКОЛИКО ДРУГАЧИЈЕ НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНО УГОВОРОМ О УСТУПАЊУ ПРАВА.*

Тужба из става 1. овог члана може да се поднесе против сваког лица које врши повреду права у смислу чл. 204. и 208. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 205.

У случају повреде ауторског или сродног права или озбиљне претње да ће право бити повређено тужилац може тужбом да захтева нарочито:*

- 1) утврђење повреде права или озбиљне претње да ће право бити повређено;*
- 2) забрану радњи којима се повређује право или радњи које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено, као и забрану понављања таквих или сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу;*
- 3) накнаду имовинске и неимовинске штете;*
- 4) искључење из промета, одузимање или уништење, или преиначење без било какве накнаде, предмета којима је извршена повреда права, укључујући и примерке предмета заштите, њихове амбалаже, матрице, негативе и слично;*
- 5) забрану отуђења, одузимање или уништење, без било какве накнаде, материјала и предмета који су претежно употребљени у стварању или производњи предмета којима се повређује право;*
- 6) објављивање пресуде о трошку туженог;*
- 7) давање података о трећим лицима која су учествовала у повреди права.*

Ако суд утврди да је повреда права учињена, тужбом се против лица чије су услуге коришћене при повреди права (посредник) може захтевати забрана понављања радњи којима се право повређује или њима сличних радњи под претњом плаћања примереног новчаног износа тужиоцу.*

Одредба става 1. тачка 4)* овог члана не односи се на:

- 1) грађевински реализована дела архитектуре;

2) раздвојиве делове предмета којим је извршена повреда права, ако производња тих делова и њихово стављање у промет нису противзаконити.

При разматрању тужбених захтева из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, суд узима у обзир сразмеру између озбиљности повреде права и тужбеног захтева, као и интересе трећих лица.*

Суд ће, у границама тужбеног захтева из става 1. тачка б) овог члана, одлучити у ком средству јавног саопштавања ће бити објављена пресуда. Ако суд одлучи да се објави само део пресуде, одредиће да се објави изрека и према потреби онај део пресуде из ког је видљиво о каквој се повреди ради и ко је извршио повреду.*

Уместо захтева за уништење или преиначење предмета којима је извршена повреда права тужилац може захтевати да му се предају ти предмети.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 206.*

При одређивању висине накнаде штете ако је учинилац повреде знао или могао да зна да чини повреду права суд ће узети у обзир све околности конкретног случаја, као што су негативне економске последице које трпи оштећени, укључујући изгубљену добит, добит коју је штетник остварио повредом права и, у одговарајућим случајевима, околности које немају економски карактер, као што је неимовинска штета.*

Суд може уместо накнаде штете из става 1. овог члана, када околности случаја то оправдавају, да досуди оштећеном паушалну накнаду која не може бити нижа од уобичајене накнаде коју би примио за конкретни облик коришћења предмета заштите, да је то коришћење било законито.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 207.

Независно од одредбе члана 9. став 2. овог закона, ако је име тужиоца назначено на примерку или другом облику материјализације ауторског дела, односно предмета сродног права, он ће се сматрати носиоцем ауторског права на том делу, односно сродног права на том предмету заштите, док се не докаже друкчије.

Поступак по тужби због повреде ауторског и сродних права је хитан.

Члан 208.

Поред случајева предвиђених одредбом члана 204. овог закона, повреду права представља и:

- 1) искоришћавање било ког предмета заштите уз употребу неовлашћено умножених примерака тог предмета заштите, односно на основу неовлашћене емисије;
- 2) држање у комерцијалне сврхе примерака ауторског дела или предмета сродног права, ако држалац зна или има основа да зна да је реч о неовлашћено произведеном примерку;

3) производња, увоз, стављање у промет, продаја, закуп, рекламирање у сврху продаје и закупа, поседовање у комерцијалне сврхе уређаја, производа или компоненти, или пружање услуга које су промовисане, рекламиране или продаване са циљем уклањања или заобилажења било које ефикасне технолошке мере, односно које имају делимичну комерцијалну употребу или сврху али које се користе и за уклањање или заобилажење ефикасних технолошких мера, као и оних које су примарно дизајниране, произведене, прилагођене или приказане у циљу омогућавања или олакшавања уклањања или заобилажења ефикасних технолошких мера.**

4) заобилажење било које **ефикасне*** технолошке мере или пружање или рекламирање услуге којом се то омогућава или олакшава;

5) уклањање или измена електронске информације о правима, или стављање у промет, увоз, емитовање или на други начин јавно саопштавање ауторског дела или предмета сродноправне заштите са којег је електронска информација о правима неовлашћено уклоњена или измењена, а да при том починилац зна или има основа да зна да тиме подстиче, омогућује, олакшава или прикрива повреду ауторског права или сродног права.

Израз „технолошке мере” у смислу става 1. овог члана, означава сваку технологију, уређај или део који је конструисан да током своје наменске употребе онемогући или ограничи радње у вези са ауторским делом или** предметом заштите **сродног права****, за које носилац ауторског или сродног права није дао сагласност. **Технолошке мере сматрају се ефикасним када носиоци права из овог закона коришћење својих ауторских дела или предмета сродних права ограничавају путем контроле приступа или путем заштитног поступка као што су енкрипција, деформација или друга трансформација ауторског дела или предмета сродног права или путем механизма за контролу умножавања којима се постиже циљ заштите.***

Израз „информација о правима” у смислу става 1. овог члана, означава сваку информацију која потиче од носиоца права и која идентификује ауторско дело или предмет сродноправне заштите, аутора, односно носиоца права, или информацију о условима коришћења дела или предмета сродноправне заштите, или било који број или шифру која представља такву информацију.

*Службени гласник РС, број 99/2011

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 208а*

Носилац права који користи технолошке мере према одредбама овог закона дужан је да лицима која на основу* чл. 42, 44, 45, 50. и 54.** овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку дела и предмету сродног права, на њихов захтев, у најкраћем могућем року, омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин.*

Одредба става 1. овог члана не примењује се на дела или друге предмете заштите који су учињени доступним јавности на основу договорених уговорних услова на

начин који омогућава припадницима јавности да им приступе са места и у време које сами одаберу.*

Носилац права, увозник или друго лице које је применило технолошке мере или које има овлашћење да их отклони мора на сваком примерку дела или предмета сродног права, израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, јасно и видљиво да назначи употребу технолошких мера према одредбама овог закона и да наведе:*

1) податке о употребљеној технолошкој мери и њеним учинцима;*

2) своје име, односно назив и контакт адресу за омогућавање ефикасног остваривања садржајног ограничења права из става 1. овог члана.*

Ако носилац права не поступи у складу са одредбом става 1. овог члана, тврдећи да не постоје услови под којима је дозвољено искоришћавање дела, односно примерка сродног права на основу одредби о ограничењима ауторског и сродних права који су прописани одредбама овог закона, лице које хоће да оствари садржајна ограничења права може да поднесе тужбу против носиоца права и да захтева приступ ауторском делу, односно предмету сродног права и коришћење у складу са одредбама овог закона које се односе на ограничења ауторског права.*

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 209.

Ауторско право и право интерпретатора не могу бити предмет принудног извршења.

Предмет принудног извршења могу бити само одређена имовинска потраживања која произлазе из права из става 1. овог члана.

Недовршена дела и необјављени рукописи не могу бити предмет принудног извршења.

Члан 210.*

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може одредити привремену меру:*

1) одузимања или искључења из промета предмета којим се повређује право;*

2) одузимања или забране отуђења материјала и предмета претежно употребљених у стварању предмета којима се повређује право, односно претежно намењених стварању или производњи производа којима се повређује право;*

3) забране предузимања радњи којима се врши повреда права или које представљају озбиљну претњу да ће право бити повређено.*

Привремена мера из става 1. тачка 3) овог члана може под истим условима да се одреди и против посредника чије услуге је користило треће лице које вређа ауторско или сродно право.*

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено или да ће бити повређено на комерцијалној основи и које учини вероватним постојање околности које би угрозиле накнаде штете, суд може поред привремених мера из става 1. овог члана, одредити и привремену меру:*

1) заплене покретне и непокретне имовине лица против кога се предлага одређивање привремене мере; *

2) забране исплате новчаних средстава са рачуна лица против кога се предлага привремена мера.*

Ради одређивања привремене мере из става 3. овог члана суд може да наложи достављање банкарских, финансијских, пословних или других битних докумената и података или да наложи да се омогући приступ тим документима и подацима.*

Лице коме је издата забрана из става 1. тач. 2) и 3) и става 3. тачка 2) овог члана, као и налог из става 4. овог члана, а које не поступи по забрани, односно налогу, казниће се у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.*

Суд може да одреди привремену меру одмах по пријему предлога за одређивање привремене мере и без претходног изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одлагања предлагач претрпи ненадокнадиву штету.*

Решење којим је одређена привремена мера, у случају из става 6. овог члана, доставиће се странкама у поступку без одлагања, а најкасније по спровођењу мере.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 210а*

Када је привремена мера одређена пре покретања парничног или другог поступка, тужба, односно предлог за покретање другог поступка ради оправдања привремене мере мора се поднети у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању привремене мере.*

Ако тужба не буде поднета у року из става 1. овог члана, односно ако не буде покренут други поступак ради оправдања привремене мере, суд ће на предлог лица против кога је привремена мера одређена обуставити поступак и укинути спроведене радње.*

Ако је привремена мера одређена без изјашњења противне странке у случају из члана 210. став 6. овог закона, суд ће у разумном року омогућити противној странци, на њен предлог, да се изјасни о привременој мери, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње или изменити одређену меру.*

Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте у складу са овим чланом или ако суд утврди да повреда права није учињена или да није постојала озбиљна претња да ће право бити повређено, лице против кога је одређена привремена мера има право на накнаду штете која му је нанета привременом мером.*

Суд може условити одређивање привремене мере полагањем одговарајућег износа као средства обезбеђења у случају штете из става 4. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 210б*

Када се једна странка у парничном поступку позива на доказ довољан да подржи њене наводе и тврдње, а који се налази у поседу друге странке, или под њеном контролом, суд ће другу странку позвати да достави поменути доказ, под условом да поверљиве информације буду заштићене.*

Под условима из става 1. овог члана, у случају да је право повређено на комерцијалној основи, суд ће, на предлог једне странке у поступку, позвати другу странку да достави банкарске, финансијске и пословне документе који се налазе у њеном поседу, или под њеном контролом, под условом да поверљиве информације буду заштићене.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 211.

На предлог лица које учини вероватним да је његово ауторско или сродно право повређено, или да ће бити повређено, суд може у току, као и пре покретања парнице, одредити обезбеђење доказа, под условом да поверљиве информације буду заштићене.*

Обезбеђењем доказа у смислу овог закона сматра се:*

1) узимање детаљног описа предмета којима се повређује право, са или без узимања узорка тих предмета;*

2) одузимање предмета или дела предмета којима се повређује право, а ако је то оправдано, и одузимање средстава претежно употребљених у стварању или стављању у промет таквих предмета, као и докумената који се односе на наведено.*

Када је обезбеђење доказа одређено пре покретања парничног поступка тужба се мора поднети у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању обезбеђења.*

Лицу од кога се докази прикупљају, судско решење о одређивању мере обезбеђења доказа биће уручено у тренутку прикупљања доказа, а одсутном лицу чим то постане могуће.

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 212.* *

Суд може одредити обезбеђење доказа одмах по пријему предлога за обезбеђење доказа и без изјашњења противне странке, а нарочито ако постоји опасност да због одлагања предлагач претрпи ненадокнадиву штету, или ако постоји очигледан ризик да ће доказ бити уништен.*

Решење којим је одређено обезбеђење доказа, у случају из става 1. овог члана, доставиће се странкама у поступку без одлагања, а најкасније по спровођењу мере обезбеђења доказа.*

Ако тужба не буде поднета у року из члана 211. став 3. овог закона суд ће на предлог лица од кога се докази прибављају обуставити поступак и укинути спроведене радње.*

Ако је обезбеђење доказа одређено без изјашњења противне странке суд ће у разумном року омогућити тој странци, на њен предлог, да се изјасни о решењу о обезбеђењу доказа, након чега може обуставити поступак и укинути спроведене радње или изменити одређено обезбеђење доказа.*

Ако поступак буде обустављен и спроведене радње буду укинуте, или ако суд утврди да повреда права није учињена, или да није постојала озбиљна претња да ће право бити повређено, противна странка има право на накнаду штете која јој је нанета обезбеђењем доказа.*

Суд може условити одређивање обезбеђења доказа полагањем одговарајућег новчаног износа као средства обезбеђења у случају настанка штете из става 5. овог члана.*

Ставови 1, 4. и 6. овог члана примењују се и на трећа лица од којих се докази прибављају.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 213.* *

Суд може, на оправдан и сразмеран захтев лица чије је право повређено, да нареди лицу које је извршило повреду ауторског или сродног права да пружи информације о трећим лицима која су учествовала у повреди ауторског или сродног права и о њиховим дистрибутивним каналима, или да преда документе који су у вези са повредом права.*

Достављање информација из става 1. овог члана суд може наредити и другом лицу:*

- 1) код кога је пронађена роба којом се повређује ауторско или сродно право на комерцијалној основи;*
- 2) које на комерцијалној основи користи услуге којима се повређује ауторско или сродно право;*
- 3) за које је утврђено да на комерцијалној основи пружа услуге које се користе у активностима којима се повређује ауторско или сродно право;*
- 4) које је од стране лица из тач. 1), 2) или 3) овог става наведено као лице укључено у производњу или дистрибуцију роба или пружање услуга којима се повређује ауторско или сродно право.*

Под информацијама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:*

- 1) подаци о произвођачима, дистрибутерима, добављачима и другим лицима која су претходно била укључена у производњу или дистрибуцију робе или пружање услуга, као и о продавцима којима је роба намењена;*
- 2) подаци о количинама произведене, испоручене или наручене робе или услуга, као и о ценама оствареним за такву робу или услуге.*

Ако лица из ст. 1. и 2. овог члана из неоправданих разлога не поступе по налогу суда и не доставе тражене информације одговараће за штету која на тај начин настане.*

Одредбе овог члана не искључују:*

- 1) право да се лицу чије је право повређено пружи потпуније информације;***
- 2) коришћење у грађанским и кривичним поступцима информација достављених у складу са овим чланом;***
- 3) право да се одбије давање информација из разлога из којих се према одредбама закона којим се уређује парнични поступак, може ускратити сведочење;***
- 4) примену одредаба о одговорности за злоупотребу добијених информација и одредаба којима се уређује заштита података о личности.***

***Службени гласник РС, број 66/2019**

Члан 214.

У случају спора за утврђење права издавача, односно лица које је објавило дело чији аутор није познат, у смислу члана 13. овог закона суд је дужан да обезбеди да се анонимност аутора сачува.

Члан 214а **

На поступак по тужби, предлогу за одређивање привремене мере, правном леку и предлогу за обезбеђење доказа сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује парнични поступак и закона којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.*

На питања у вези са накнадом штете сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређују облигациони односи.*

Спорови из ауторског и сродних права не сматрају се споровима мале вредности.*

Ревизија је увек дозвољена у споровима због повреде ауторског и сродних права када се не односе на имовинско-правни захтев.*

***Службени гласник РС, број 66/2019**

Члан 214б*

Одредбе овог закона којима се уређује заштита рачунарских програма не утичу на примену других прописа који уређују заштиту патента, жига, дизајна, топографије полупроводничких производа, пословне тајне, као и нелојалну конкуренцију.*

Одредбе овог закона о заштити база података немају утицаја на ауторско право, сродна права или било које друго право или обавезу која постоји на подацима, делима, или другим материјалима који су садржани у базама података, нити утичу на патент, жиг, индустријски дизајн, заштиту националног блага, односно културних добара, законе о рестриктивној пракси и нелојалној конкуренцији,

заштити података и приватности, приступу јавним документима и уговорном праву.*

*Службени гласник РС, број 66/2019

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 215.

Казниће се за привредни преступ новчаном казном у износу од 100.000 до 3.000.000 динара привредно друштво или друго правно лице које:

1) неовлашћено објави, забележи, умножи или јавно саопшти на било који начин, у целини или делимично, ауторско дело, интерпретацију, фонограм, видеограм, емисију или базу података, или стави у промет или да у закуп или у комерцијалне сврхе држи неовлашћено умножене или неовлашћено стављене у промет примерке ауторског дела, интерпретације, фонограма, видеограма, емисије или базе података (чл. 16, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, **30,*** 116, 126, 131, 136. и 140);

2) у циљу прибављања имовинске користи за себе или другог противправно стави у промет или да у закуп примерке из става 1. овог члана, за које зна да су неовлашћено објављени, забележени или умножени (чл. 16, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 116, 126, 131, 136. и 140);

3) произведе, увезе, стави у промет, прода, да у закуп, рекламира у сврху продаје и закупа, поседује у комерцијалне сврхе, уређаје, производе или компоненте или пружа услуге које су промовисане, рекламиране или продаване са циљем уклањања или заобилажења било које ефикасне технолошке мере, односно које имају делимичну комерцијалну употребу или сврху али које се користе и за уклањање или заобилажење ефикасних технолошких мера, као и оних које су примарно дизајниране, произведене, прилагођене или приказане у циљу омогућавања или олакшавања уклањања или заобилажења ефикасних технолошких мера (члан 208. став 1. тачка 3);**

4) заобилази било коју **ефикасну*** технолошку меру или пружа или рекламира услуге којима се то омогућава или олакшава (члан 208. став 1. тачка 4);

5) уклони или измени електронску информацију о правима, или стави у промет, увезе, емитује или на други начин јавно саопшти ауторско дело или предмет сродноправне заштите са којег је електронска информација о правима неовлашћено уклоњена или измењена, и при том зна или има основа да зна да тиме подстиче, омогућује, олакшава или прикрива повреду ауторског права или сродног права (члан 208. став 1. тачка 5);

6) у својству власника грађевине изврши одређене измене на грађевини која представља материјализовани примерак дела архитектуре, а прераду дела није прво понудило аутору дела (члан 38);

ба) не води електронску евиденцију емитовања и реемитовања ауторских дела и предмета сродних права (члан 201д став 1);**

7) организацији не достави или не достави у прописаном року, податке о називу предмета заштите, учесталости и обиму искоришћавања, као и о другим околностима које су релевантне за обрачун **и расподелу*** накнаде која се према тарифи плаћа (члан 39. став 7. и члан 187. ст. 2, 3, 4. и 5);

8) обавља послове колективног остваривања ауторског, односно сродних права без дозволе надлежног органа (члан 160. став 4);**

9) не расподели носиоцима ауторског, односно сродних права, који су са њом закључили уговор из члана 153. овог закона и носиоцима ауторског и сродних права из члана 180. став 4. овог закона, до 31. децембра текуће године, у складу са планом расподеле, сав приход прикупљен од корисника за предмете заштите коришћене у току претходне календарске године, изузев средстава одређених за покриће оправданих трошкова колективног остваривања ауторског и сродних права (члан 184. став 1), с тим што се привредним преступом не може сматрати поступање организације у складу са чланом 184. ст. 4–7. Закона.**

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ новчаном казном у износу од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

Предмети извршења привредних преступа и предмети који су били употребљени за извршење привредног преступа из става 1. овог члана биће одузети, а предмети извршења привредних преступа биће и уништени.

Пресуда којом је учиниоцу изречена казна за привредни преступ из става 1. овог члана јавно се објављује.

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

Члан 216.

За радње из члана 215. став 1. тач. 1, 2, 3, 4, 5. и 7. овог закона казниће се за прекршај предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

За радњу из члана 215. став 1. тачка 6. овог закона казниће се за прекршај физичко лице новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара.

Предмети извршења прекршаја и предмети који су били употребљени за извршење прекршаја из ст. 1. и 2. овог члана биће одузети, а предмети извршења прекршаја биће и уништени.

Члан 217.

Казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 1.000.000 динара привредно друштво или друго правно лице које:

1) без навођења имена аутора или интерпретатора или под другим именом у целини или делимично објави, изведе, представи, пренесе извођење или представљање или емитује туђе ауторско дело или искористи туђу интерпретацију (члан 15. и члан 114. став 1. тачка 2);

2) без дозволе аутора измени или преради туђе ауторско дело или туђу снимљену интерпретацију (чл. 17. и 31. и члан 114. став 1. тачка 3);

3) у својству професионалног трговца уметничким делима (продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.) у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца његовог дела, и о цени по којој је

дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 35. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9);*

4) приликом уношења у евиденцију и депоновања код надлежног органа, ауторског дела или предмета заштите сродног права да неистинити или прикрије прави податак о свом ауторском делу или предмету заштите сродног права (члан 202. став 4);

5) у својству издавача прода непродате примерке дела као стару хартију, а да их није претходно понудио аутору, односно његовом наследнику да их откупи (члан 81);*

6) лицима која на основу одредби овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку ауторског дела или предмета сродног права, не омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин (члан 208а став 1);*

7) на примерку ауторског дела или предмета сродног права израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, не означи јасно и видљиво употребу технолошких мера (члан 208а став 3)*;**

8) не достави надлежном органу у прописаном року, годишњи извештај о пословању, годишњи обрачун накнада и извештај овлашћеног ревизора (члан 188. став 2. тачка 1);**

9) не усвоји, односно не прибави у прописаном року, годишње извештаје органа управљања и надзорних органа о износу наплаћених накнада, њиховој расподели, пословању организације, извештај овлашћеног ревизора и предлог финансијског плана организације за наредну годину који укључује план трошкова пословања организације (чл. 189. став 1. тач. 1), 2) и 3)).**

За радње из става 1. овог члана, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, казниће се предузетник новчаном казном у износу од 10.000 до 200.000 динара.

За радње из става 1. тач. 4. и 5. овог члана, казниће се и физичко лице новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца његовог дела и о цени по којој је дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 35. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9).*

*Службени гласник РС, број 99/2011

**Службени гласник РС, број 66/2019

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 218.

Аутор, интерпретатор, произвођач фонограма, произвођач видеограма и произвођач емисије, чије је трајање права истекло до дана ступања на снагу овог закона не може тражити утврђивање права по овом закону.

Члан 219.

Постојеће организације за колективно остваривање ауторског и сродних права које су обављале послове остваривања ових права пре ступања на снагу овог закона, настављају са радом и после ступања на снагу овог закона.

Сви субјекти из става 1. овог члана дужни су да ускладе свој статусни облик и своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона. Ради усклађивања правне форме, постојеће организације су дужне да изврше пријаву уписа и промене правне форме у Регистар удружења и поднесу захтев за брисање из Регистра привредних субјеката у који су уписани.

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона објаве позив из члана 173. овог закона.

Члан 220.

Примена члана 29. став 2. овог закона, одлаже се до оснивања у Републици Србији одговарајуће организације за колективно остваривање права, а најкасније до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 221.

Потврђивањем Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине, одредбе овог закона о заштити ауторског права, права интерпретатора, права произвођача фонограма и права произвођача емисија, изузев одредаба чл. 14. до 18. примењиваће се и на физичка и правна лица која су обухваћена одредбом члана 1. став 3. тог споразума.

Одредбе чл. 35. и 36. овог закона примењиваће се на лица која су држављани или имају пребивалиште у држави чланици Светске трговинске организације, само под условом реципроцитета.

Члан 222.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона надлежни орган ће објавити позив из члана 194. став 2. овог закона, а најкасније по истеку 60 дана од дана објаве позива, руководилац надлежног органа ће предложити Влади кандидате за избор чланова Комисије и њихових заменика.

Влада ће именовати кандидате за председника и чланове Комисије као и њихове заменике у року од 30 дана од дана добијања предлога од надлежног органа.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона надлежни орган ће предложити Влади листу техничких уређаја и предмета за које постоји обавеза плаћања посебне накнаде на основу члана 39. овог закона

Влада ће утврдити листу уређаја и предмета из члана 39. став 10. овог закона у року од 60 дана од дана добијања предлога од стране надлежног органа.

До утврђивања листе из става 4. овог члана, лица из члана 39. став 2. овог закона не плаћају накнаду за рачунаре, рачунарску опрему и компоненте, као и све врсте рачунарских меморија.

Члан 223.

Комисија је дужна да донесе Пословник о раду Комисије у року од 30 дана од дана образовања Комисије.

Члан 224.

Подзаконски прописи за извршење овог закона биће донети у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских прописа предвиђених овим законом примењују се одредбе прописа донетих на основу Закона о ауторском и сродним правима („Службени лист СЦГ”, број 61/04), изузев одредаба које су у супротности са овим законом.

Члан 225.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) Закон о ауторском и сродним правима („Службени лист СЦГ”, број 61/04);
- 2) одредбе чл. 34, 35, 42, 43. и члана 44. став 1. тач. 1. и 3. Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине („Службени гласник РС”, број 46/06).

Члан 226.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима: "Службени гласник РС", број 99/2011-50

Члан 45.

Закон о ауторском и сродним правима примењује се на фонограме произвођача фонограма и на њима снимљене интерпретације ако од бележења, односно од првог издања или објављивања, до дана ступања на снагу овог закона, није протекло педесет година, с тим што се почетак рока одређује у складу са чланом 147. став 8. Закона о ауторском и сродним правима.

Члан 46.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Закон о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима: "Службени гласник РС", број 119/2012-29

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог закона престаје са радом Комисија за ауторско и сродна права, а њена права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву, за вршење надлежности утврђених овим законом, преузима Завод за интелектуалну својину.

Репрезентативно удружење корисника за територију Републике Србије дужно је да категорише кориснике из члана 6. овог закона (нови члан 171а), у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Завод за интелектуалну својину дужан је да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона донесе Тарифу за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма и Тарифу за остваривање права на посебну накнаду, у складу са одредбама овог закона.

Члан 12.

Организације које остварују права аутора музичких дела на накнаду за јавно саопштавање музичких дела и организације које остварују права интерпретатора и произвођача фонограма на накнаду за јавно саопштавање интерпретација и фонограма дужне су да споразум из члана 3. овог закона (допуњени члан 156) постигну у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Уколико организације из става 1. овог члана не постигну споразум у остављеном року, јединствену накнаду наплаћује најстарија организација.

Јединствена накнада за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма почеће, у смислу члана 3. овог закона (члан 156. ст. 5. и 6), да се обрачунава и наплаћује од 1. јануара 2014. године.

До 1. јануара 2014. године организације из става 1. овог члана наплаћиваће накнаду за јавно саопштавање према Тарифи коју је донео Завод за интелектуалну својину, а према следећим пропорцијама: 50% организацији која остварује права аутора на јавно саопштавање музичких дела, 25% организацији произвођача фонограма и 25% организацији интерпретатора.

Електронска евиденција емитовања и реемитовања почеће да се води од 1. јануара 2014. године.

Члан 13.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2013. године.

Закон о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима: "Службени гласник РС", број 66/2019-30

Члан 66.

Одредбе члана 30. ст. 2. и 3. овог закона (члан 147. ст. 2. и 3. Закона) примењују се на фонограме и на њима снимљене интерпретације чије трајање права није истекло до дана ступања на снагу овог закона, као и на фонограме и на њима снимљене интерпретације који настану након ступања на снагу овог закона.

Члан 67.

Члан 18. овог закона (члан 102а Закона) примењује се на музичка дела са речима код којих право аутора текста или аутора композиције за музичко дело са речима није истекло на дан ступања на снагу овог закона као и на музичка дела са речима која су створена после тог датума.

Члан 20. овог закона (члан 117. став 1. тачка 1а) Закона) примењује се на интерпретације које су забележене на носач звука и слике код којих право интерпретатора није истекло до дана ступања на снагу овог закона, као и на интерпретације које настану након ступања на снагу овог закона.

Члан 68.

Члан 21. овог закона (чл. 122а, 122б и 122в Закона) примењују се на интерпретације које су забележене на фонограм, као и на фонограме код којих право интерпретатора, односно произвођача фонограма није истекло до дана ступања на снагу овог закона, као и на интерпретације и фонограме који настану након ступања на снагу овог закона.

Члан 69.

До ступања на снагу нових тарифа за јавно саопштавање које ће бити донете у поступку и на начин предвиђен овим законом важиће тарифа која буде важила у моменту ступања на снагу овог закона.

До доношења нових тарифа из става 1. овог члана, накнаду за јавно саопштавање музичких дела наплаћиваће организација која остварује права музичких стваралаца у износу од 50% од укупног износа накнаде утврђене тарифом која буде важила у моменту ступања на снагу овог закона, а накнаду за јавно саопштавање интерпретација и фонограма наплаћиваће организација из члана 127. став 3. Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 – УС), у износу од 50% од укупног износа накнаде утврђене тарифом која буде важила у тренутку ступања на снагу овог закона.

Члан 70.

Одредба члана 21. став 3. Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 - УС) примењиваће се и у случају да је власник примерка дела тај примерак легално прибавио у држави чланици Европске уније или Европског економског простора, од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Одредба члана 27. овог закона (измењен члан 139. Закона), у делу који се односи на исцрпљење права произвођача базе података, примењиваће се и у случају да је власник примерка дела тај примерак легално прибавио у држави чланици Европске уније или Европског економског простора, од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 71.

Члан 171а Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 – УС) престаје да се примењује даном приступања Републике Србије Светској трговинској организацији.

Члан 72.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредбе члана 45. став 1. овог закона (члан 184. став 1. Закона) која се примењује од 1. јануара 2020. године.